

FFB-39-/2011.
(FFB-58/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2011. november 24-én, csütörtökön, 10 óra 11 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi helyzetéről</i>	5
<i>Dr. Illés Zoltán tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	8
<i>Dr. Illés Zoltán válasza</i>	13
<i>További hozzászólások, reagálások</i>	16
<i>Tájékoztató a Természetvédelmi Őrszolgálat helyzetéről és tervezett átalakításáról</i>	17
<i>Dr. Illés Zoltán tájékoztatója</i>	18
<i>Tájékoztató a vízügyi intézményrendszer tervezett átalakításáról</i>	20
<i>Dr. Illés Zoltán tájékoztatója</i>	20
<i>Papp Károly tájékoztatója</i>	21
<i>Bulla Miklós tájékoztatója</i>	22
<i>Hamza István tájékoztatója</i>	23
<i>Rónay István tájékoztatója</i>	24
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	25
<i>Dr. Illés Zoltán reflexiója</i>	30

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi helyzetéről

Tájékoztatót ad:

Dr. Illés Zoltán államtitkár, Vidékfejlesztési Minisztérium

2. Tájékoztató a Természetvédelmi Őrszolgálat helyzetéről és tervezett átalakításáról

Tájékoztatót ad:

Dr. Illés Zoltán államtitkár, Vidékfejlesztési Minisztérium

3. Tájékoztató a vízügyi intézményrendszer tervezett átalakításáról

Tájékoztatót ad:

Dr. Illés Zoltán államtitkár, Vidékfejlesztési Minisztérium

Papp Károly helyettes államtitkár, Belügyminisztérium

Országos Környezetvédelmi Tanács képviselője

Környezetvédelmi és Vízügyi Szakszervezet képviselője

Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatának képviselője

Magyar Hidrológiai Társaság képviselője

4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke

Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke

Szabó Imre (MSZP), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)

Fejér Andor (Fidesz)

Fülöp István (Fidesz)

Sebestyén László (Fidesz)

Bödecs Barna (Jobbik)

Kepli Lajos (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) dr. Nagy Andornak (Fidesz)

Dr. Bácskai János (Fidesz) Bartos Mónikának (Fidesz)

Bányai Gábor (Fidesz) Fülöp Istvánnak (Fidesz)

Koncz Ferenc (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)

Dr. Aradszki András (KDNP) Sebestyén Lászlónak (KDNP)

Dr. Szili Katalin (független) Jávor Benedeknek (LMP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Illés Zoltán környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

Papp Károly közfoglalkoztatásért felelős helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)

Bulla Miklós (Országos Környezetvédelmi Tanács)

Hamza István csoportvezető (Környezetvédelmi és Vízügyi Országos Szakszervezet)

Rónay István megbízott ügyvezető elnök (Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozat)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 11 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok mindenkinek! Úgy tűnik, hogy a hangosítási probléma is orvoslásra kerül, úgyhogy meg tudjuk kezdeni a Fenntartható fejlődés bizottságának mai ülését, amelynek tárgya Illés Zoltán környezetügyi államtitkár úr meghallgatása három, a napirendi javaslatban szereplő téma tekintetében, a 3. napirendi pont keretében pedig Papp Károly helyettes államtitkár úr a Belügyminisztérium részéről fog csatlakozni államtitkár úr beszámolójához.

Elsőként meg kell szavaznunk a napirendet. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, tehát sort tudunk keríteni a szavazásra. Kérem, hogy aki az előzetesen írásban kiküldött napirendet támogatja, az jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Nincs jelzés.)* Tartózkodik? *(Nincs jelzés.)*

A bizottság egyhangúlag támogatta a napirendet.

Megkezdjük a munkánkat. Tisztelettel köszöntöm Illés Zoltán államtitkár urat, illetve Papp Károly helyettes államtitkár urat a mai ülésünkön! Ahogy az a napirendben szerepel, ma három napirendi pont megtárgyalására kerül sor, amelyek a környezetvédelmi és vízügyi intézményrendszerhez kapcsolódnak.

Az 1. napirendi pont a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi helyzetével, az ennek kapcsán a sajtóban nyilvánosságra jutott aggasztó hírekkel kapcsolatos beszámoló lenne; 2. napirendi pontként a Természetvédelmi Őrszolgálat esetleges átszervezésével kapcsolatos elképzelésekről vagy erről a helyzetről lenne egy tájékoztatás, hogy van-e ilyen szándék, és ha igen, hol tart; 3. napirendi pontként a vízügyi intézményrendszer közigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény keretében benyújtott átalakításáról hallgatnánk meg egy tájékoztatót.

Az a javaslatom, hogy külön-külön tárgyaljuk a napirendi pontokat. Elsőként a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi helyzetéről várnánk államtitkár úrtól egy 10-15 perc terjedelmű beszámolót, azt követően a bizottság tagjainak lehetőségük van arra, hogy a napirendi pontot illetően kérdéseket tegyenek fel, illetve megfogalmazzák észrevételeiket, és utána térünk rá a következő napirendi pontra.

Tájékoztató a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi helyzetéről

Az 1. napirendi pont kapcsán az elmúlt időszakban elég sok információ jelent meg a sajtóban, illetve a parlamentben felszólalások keretében is többször megfogalmazásra került, hogy a környezetvédelmi intézményrendszer pénzügyi ellátottsága, finanszírozottsága nem megfelelő, és ez helyenként a működőképességet is veszélybe sodorhatja. Szintén sajtóhírekre lehet hivatkozni, ahol az Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőséggel kapcsolatban valóban komolyan aggasztó hírek láttak napvilágot, ezért gondoltuk azt, hogy szükséges, hogy a bizottság pontosan lássa azt a helyzetet, amelyben jelenleg az államtitkár úr alá tartozó intézményrendszer van.

Megkérném Illés államtitkár urat, hogy számoljon be a bizottságnak erről a pénzügyi helyzetről.

Dr. Illés Zoltán tájékoztatója

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönöm a lehetőséget. Mindig öröm számomra, ha a bizottság előtt szakértő kollégákkal egyetemben tudjuk vizsgálni a helyzetet a környezetvédelem, természetvédelem, vízügyek területén.

Elnök úr bevezető gondolataival ellentétben én úgy gondolom, hogy nem a környezetvédelmi intézményrendszerben, hanem a világban nagy gond van, és a léptéket szeretném növelni akkor, amikor azt mondom, hogy a világban zajló gazdasági válság és a problémák természetesen egy szinttel lejjebb a kontinensen, az öreg kontinensen, és ezen belül Magyarországon is éreztetik a hatásukat. Nem szeretnék erre több szót vesztegetni, de ebben a kontextusban kell elhelyezni az egész kérdéskört.

A bizottság tagjai közé tartozik a volt miniszter úr, aki ha jól emlékszem, a kérdésében már felvetette ezt, amikor a zárolások ügye szóba került. Akkor azt mondtam, amit most megismétlek, hogy nehogya valaki azt gondolja, hogy sérülés nélkül – ezt a szót használtam, és egy csatajelenetet próbáltam képi beszéddel felvázolni – bárki megúszhatja a dolgot. Mármint micsodát? Azt, hogy az érdek ebben a hazában az ország fenntartása pénzügyi, gazdasági tekintetben, és a külső hatások, mármint a negatív pénzügyi hatások minél nagyobb mértékben történő kivédése, akár spekulációról van szó, akár természetes pénzügyi folyamatok által okozott hatásokról. Ebben a kontextusban történt a kormány azon döntése, hogy pénzeszközöket, 250 milliárd forintot zárolt az elmúlt évben, amelynek lebontásából fakadt, hogy a Vidékfejlesztési Minisztériumot ez a zárolás 18,7 milliárd forinttal érintette.

Amikor a miniszteri értekezlet áttekintette a zárolással kapcsolatos teendőket, látható volt, hogy 11 milliárd forint körüli összeg az, amit a zárolás kapcsán egyenletesen szét lehet osztani. Más olyan területek igazából nem maradtak, amelyek bevétellel számolhattak, mint a vízügy, a környezetvédelem és a természetvédelem. Ennek következtében miniszter úr döntése az volt, és én ezt maximálisan támogatom – nem azért, mert a főnököm, hanem azért, mert a főnököm, és teljesen egyetértek az elképzelésével –, hogy nem kívántunk pénzt zárolni a baromfi- és a sertéstámogatás tekintetében, mert az azonnali problémákat okozott volna az országban más szférákban, hanem az a döntés született, hogy a felügyelőségek mint hatósági szervek bevételeit meg kell duplázni, a természetvédelem bevételeit meg kell duplázni, a vízügy bevételeit meg kell duplázni, és így a zárolás végső soron közel 50 százalékot jelentett.

A környezetvédelmi felügyelőségek tekintetében ez a zárolás 37 százalékot jelentett. Ekkor volt az, amikor a parlamentben nagy nyilvánosság előtt azt nyilatkoztam – tehát ezek a dolgok nem mai témák és események csak és kizárólag –, és most ismételten mondom, hogy az utolsó fűszálat is százmilliókra kell megbírságotolni. Ha egy nagy ugrással eljuthatok most a győri felügyelőséghez, ott természetesen meglesz a konzekvenciája annak, hogy a győri felügyelőség a bírságok tekintetében nem hozta azt, amit az utasítások, parancsok értelmében hoznia kellett volna. Miközben tehát az összes többi felügyelőségnél hasonló probléma nem állt elő, sőt mi több, azt kell jelentenem itt a bizottság előtt, hogy olyannyira bevételorientált lett a tevékenysége – ami nagyon helyes és hasznos –, hogy amikor a bírságot be kell hajtani, akkor ezt meg kell tenni; amikor van rá mód és lehetőség, hogy a bírságtételt meg kell emelni, akkor meg kell emelni, pont azért, hogy ne a bírságot válassza az elkövetkezendő időszakban.

Ez egy régi probléma: alacsony a bírság, tehát inkább kifizeti, és akkor innentől kezdve nem teszi meg a környezetvédelem szempontjából fontos intézkedéseket. Természetesen egy idő után a magas bírság elmaradhat, abban az esetben, ha megteszi a megfelelő beruházásokat, és már nincs bírságotolási alap, nincs környezetszennyezés, ami az adott tevékenységből származna. Visszatérve erre a gondolatra, a bevételorientáltság olyannyira megvalósult – és ez most nem hengegés részéről, csak jelzem, hogy ez egy teljesen tudatos környezetpolitikai döntés a részéről –, ami azt eredményezte, hogy mivel a győri felügyelőség nem hozza a bevételeket, amelyeket előirányoztunk neki, ezért más felügyelőségektől történő átcsoportosítással oldottuk meg a pénzügyi nehézségeit. Ennek nem így kellett volna lennie, hanem mindenkinek hoznia kellett volna a tervet. Ahogy említettem, ennek nyilvánvalóan meglesznek a konzekvenciái.

A másik oldalon joggal mondhatná bárki a bizottság részéről, hogy ugyanakkor történt egy létszámleépítés a múltban, az elmúlt évben is, és most szeretném bejelenteni – megint

nagy nyilvánosság előtt –, hogy ismételten létszámleépítés fog történni mind a felügyelőségek, mind az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség tekintetében. Azt kell mérlegelni és azt kell kicentizni – csúnya szóval, pestiesen –, hogy hol van az a létszám, amely révén nemcsak a feladatokat lehet elvégezni, hanem igazából a bírságokból származó bevételeket be lehet szedni, mert ha nincs meg a személyi állomány, akkor nem tud kimenni, és nem tudja megtekinteni az adott létesítményt, és amennyiben ott szükségeltetik, nem tudja elkészíteni többek között a bírság alapját szolgáló végzést. Mellesleg – sietve jegyzem meg, megelőzendő más kérdéseket – vannak olyan funkciók, amelyeket nem kívánunk elvégezni, nem fogunk elvégezni; nem az a kérdés, hogy a létszám tekintetében nem tudjuk elvégezni, hanem nem kívánjuk elvégezni az egyes funkciókat. Itt törvényi és rendeleti egyszerűsítések, átalakítások, szabályozásbeli változtatások történnek.

Mondok egy példát. A hőszivattyúkkal foglalkozó társadalmi szervezet vezetője jelezte, hogy a hőszivattyúk telepítése tekintetében megnövekedtek a költségek, és ez milyen hátrányosan érinti a hőszivattyúk beszerelésének lehetőségét. Csak azt felejtette el mondani, én viszont sietve mondom ismételten, hogy olyan jogszabályi egyszerűsítések történtek, amelyek más oldalon költségcsökkentést jelentenek, ezen az oldalon pedig – nyilvánvalóan az igazgatási szolgáltatási díjak megemelésével – van egy növekedés, de a másik oldalon egy sokkal jelentősebb csökkenés van, mert jogszabályi környezetet változtattunk meg, tehát nincs szükség ilyen szakértői véleményre, olyan tanulmány megírására, ilyen rendeletet kiiktattunk, aminek következtében a költségek meg ott csökkennek. Azt javaslom tehát, hogy bármely kérdését nézzük a környezetvédelemnek, természetvédelemnek, a vízügyeknek, azt komplexitásában tegyük, aztán abban elhelyezve lehet az egyedi dolgokról beszélni.

A nemzeti parkok esetében a zárolás 1,3 milliárd forintot jelentett. Itt a dologi kiadások, az intézményi beruházási kiadások és a felújításokra szánt összegek újraelosztásával ellensúlyoztuk ezt a dolgot, és ahol bármifajta gond támadt, ott megint csak a pénzek átcsoportosításával biztosítottuk a működőképességet.

A következő év tekintetében a 2012. évi költségvetés-tervezetben a hatóságok – most a nemzeti parktól visszaléptem a hatóságokhoz – 6,3 milliárd forint kiadással számolnak, a bevételeik 2,8 milliárd, és a támogatásuk 3,5 milliárd forint lesz. Itt az a változás történik, hogy 2012-től a bírságoknak az a része, ami eddig a hatóságokhoz ment volna, nem a hatósághoz, hanem a központi költségvetésbe megy. Ugyanakkor a támogatás tekintetében már most a hatóságoktól megkérdeztük, hogy milyen bírságbevételekkel számoltak, ami náluk maradt az eddigi rendszer alapján, és ezt a támogatást kapták meg. Az elvonás utáni előirányzathoz képest, tehát nem a 2011-re eredetileg számolt költségvetésükhöz képest, hanem miután történt a zárolás – ilyenformán zárolás, elvonás –, az elvonás utáni összeghez képest növekszik a felügyelőségek és az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi Főfelügyelőség támogatása.

Ha úgy tesszük fel a kérdést, hogy jó lenne-e, ha százszor annyi pénz lenne, akkor az én válaszom az, hogy igen, jó lenne, és természetesen ha úgy teszi fel bárki a kérdést, hogy létszámleépítés helyett mondjuk én támogatnám-e azt, hogy az államigazgatásban úgy általában sokkal több ember dolgozzon, vagy támogatnám-e azt, hogy a környezetvédelmi államigazgatásban sokkal több ember dolgozzon, akkor az a válaszom, hogy igen. Ugyanakkor azt kell mondani, és ebben a teremben ez egy evidencia, hogy a politika az adott lehetőségek művészete, abból kell kihozni a maximumot – és ebben a tekintetben én feladatorientált vagyok, nem presztízszorientált, nem pozícióorientált, hanem feladatorientált –, abból kell kihozni a legtöbbet, amit lehet. Természetesen 12 emberrel egy dolgot lehet megcsinálni, és 52 emberrel nem biztos, hogy annyiszor többet, de azért többet, leginkább akkor, ha azt jól megszervezik, és a dolgok a helyükön vannak. Ahhoz nem férhet tehát kétség, hogy nincs olyan bolond, és én sem tartozom a bolondok kategóriájába, aki ne örülne

annak, hogy esetleg létszámnövekedés és pénzbeli növekedés van, csakhogy – ahogy az elején indítottam, és most visszaalakok egy nagy ívvel a kezdeti gondolathoz – miközben kint a világban elég komoly viharok vannak, Szkülák és Kharübdiszek között hajózunk, mint mindig, minden kormányzat esetében.

A nemzeti parki igazgatóságoknál a 2012. évi költségvetési tervezés során nem a zárolás utáni bázis képezi a támogatási alapot, hanem egy ennél közel 350 millió forinttal magasabb összeg, majdhogynem 2 milliárd forint. Mondhatná valaki, hogy mi ez a 350 millió meg a 2 milliárd a tárca 160 milliárdjához vagy a GDP-nkhez képest, a több tízezer milliárdhoz képest; ezek a lehetőségek. Hencegéstől teljesen függetlenül szeretném kimondani, hogy ilyen tekintetben pontosan a természetvédelem fontosságára utaló jelzés ez a pénz, ennek a növekménynek a most általam történő bejelentése.

Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr. Várom a bizottság tisztelt tagjainak a kérdéseit.

ELNÖK: Köszönjük államtitkár úrnak a beszámolót. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai kívánnak-e kérdést, észrevételt intézni államtitkár úrhoz.

(Jelzésre:) Kepli képviselő úr!

Kérdések, hozzászólások

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Úr! Engedje meg, hogy mint egy radikális párt képviselője, én egy kicsit radikálisabban fogalmazzak. Sokszor megesett már, hogy megegyezett a véleményünk kérdésekben, de jelen esetben ez nem így van. Sajnos úgy látom vagy úgy látjuk, hogy ez az újabb elvonás – egyrészt a létszámleépítés, másrészt a 1,5 milliárdos támogatásmegvonás – kritikus helyzetbe hozza ezeket a környezetvédelmi hatóságokat. Már eddig is erős aggályok voltak a bírságotlasi rendszerrel kapcsolatban is, hiszen ez a teljesítményorientáltság – ami ugyan most a bírságbevételek elvételével talán valamelyest változni fog – a gyakorlat alapján elsősorban a kis- és középvállalkozókat sújtotta, hiszen megfelelő szakszemélyzet híján ők voltak a legkevésbé képesek teljesíteni azokat a jogszabályi és adminisztrációs feltételeket, amelyek miatt a bírságot kiszabták.

Olyan elképesztő helyzetek is előadódtek, saját szakmai tapasztalatomból is mondom, amikor egy fuvarozó egyéni vállalkozót büntettek meg több tízmillió forintra, egész egyszerűen azért, mert egy építkezésnél kitermelt tiszta földet szállított a teherautójával. Szennyezésmentes földről van tehát szó, de a jogszabályt lehet úgy is értelmezni, hogy az építési hulladéknak számít, és akkor hulladékszallítási engedély kell hozzá, amivel ő nem rendelkezett, és ezért kapta ezt a több tízmillió bírságot. Az ilyen mértékű bírságotlasi gyakorlatilag ellehetetlenít egyéni vállalkozókat, kisvállalkozókat, amikor ki van adva az utasítás, hogy minden fűszálat meg kell bírságotlasi. Tapasztaljuk is, hogy a jogszabály minden egyes betűjét igyekeznek betartatni, ami egy üdvös dolog lenne, ha a gyakorlati élethez lennének igazítva a jogszabályok, és nem lennének itt-ott-amott irreálisak, és egyáltalán nem a környezet védelméről, hanem sokkal inkább egy adminisztrációs teherről szólnak. Ez az egyik véleményem.

A másik pedig az, hogy azt tapasztaltam, hogy már most is egy-két ember jut egy hulladékgyaldálkodási ellenőrzésen egy teljes megyére, egy-két ember járja nap mint nap a megye létesítményeit, akiknek jobb esetben nem kell amellet még engedélyezési tevékenységet is végezniük, mert jobb felügyelőségeknél szét van választva ez a kettő, és így is csak a töredékét tudják ellenőrizni a potenciális ellenőrzendőknek. Azt gondolom, hogy nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az ellenőrzésre; nem a mindenáron való bírságotlasiokra, hanem azokra az ellenőrzésekre, azoknak a nagyhalaknak az ellenőrzésére, akik olyan potenciális időzített bombát rejtegetnek magukban, mint mondjuk a kolontári vörösiszap-tározó volt. Ha valaki valaha a környezetvédelmi hatóság részéről egy ellenőrzés keretében

megmérte volna a vörösiszap-tározóban tárolt folyadéknak a pH-ját, akkor lehet, hogy már korábban sor került volna valamiféle intézkedésre; ezt nem tudom, meg most nem is akarok ebbe belemenni, de azért az nem túl jó, hogy inkább a dokumentációs részre mennek rá ezek az ellenőrzések, és a papírok meglétét vagy meg nem létét ellenőrzik, nem annyira gyakorlatorientáltak.

A 10-15 százalékos létszámleépítés, amiről hallani, egészen biztosan el fogja lehetetleníteni a munkavégzést, és jól tudjuk, hogy ennek mi lehet az ára. Ne következzen be semmilyen baj, semmilyen katasztrófa, ne történjen semmi probléma, de tudjuk, hogy jó néhány időzített bomba van még az országban, amit folyamatosan felügyelni és ellenőrizni kell, mert egyébként benne van a veszély. Azt gondolom, hogy pont a környezetvédelem egy olyan terület – nyilván mindenki ezt mondja a saját területéről, de a környezetvédelem tényleg egy olyan terület –, ahol a jövő generációk életfeltételeit tesszük kockára, ha ott forrásokat vonunk el, és ellehetetlenítjük a működésüket. A kormánynak tehát azzal is kellene számolni, hogy utána is fognak majd jönni kormányok, utána is fognak élni Magyarországon emberek, és az ő életfeltételeiket, illetve az ország környezeti, természeti épységét mindenáron – hogy így mondjam – meg kell őriznünk.

Tudjuk, hogy válság van, tudjuk, hogy nehéz az elmúlt évek öröksége, és azt is tudjuk, hogy a világgazdasági folyamatok hogyan hatnak, de mi azt gondoljuk, hogy bizonyos átcsoportosításokkal meg lehetne menteni a környezetvédelmi hatóságok működőképességét. Erre egy konkrét javaslatot tettem is a költségvetési vitában, ami aztán elutasításra került. Lehet erről szakmailag vitatkozni, és most ebbe nem mennék bele, de biztos, hogy van, és én magam is láttam jó néhány olyan helyet a költségvetésben, ahol indokolatlannak tűnő kiadások vannak, amiket át lehetne csoportosítani. Amíg le nem zárul a költségvetés, addig erre, ha máshogyan nem, fejezetben belüli átcsoportosítással van már csak lehetőség, ahogy közeledünk a vita vége felé, de mindenképpen azt gondolom, hogy nemhogy leépíteni, hanem még sokkal inkább erősíteni kellene ezeket a hatóságokat, és ezt nemcsak a demagógia szintjén mondom, hanem komolyan aggódva a jövő magyarjainak az egészségéért és a természeti környezetünkért.

ELNÖK: Köszönöm. Minthogy kormánypárti felszólalót egyelőre nem látok, Szabó Imre alelnök úrnak adok szót.

SZABÓ IMRE (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Miután államtitkár úr egy ilyen világméretű rátekintéssel kezdte a tájékoztatóját, ezért én egy kicsit szűkebben indítanék. Ha megnézzük az elmúlt két év folyamatait, ha csak Közép-Európát vesszük górcső alá, akkor azért látszik, hogy a közép-európai országok nem mindegyike került annyira kiszolgáltatott gazdasági, pénzügyi helyzetbe, mint Magyarország. Ha a világválságot is kalkuláljuk, akkor is nyilvánvalóan fennmarad az a kérdés, hogy vajon az egykulcsos adó bevezetése nélkül a régi vagy akár egy háromkulcsos adó megtartása mellett – amire javaslatot tettünk annak idején – költségvetési pozíciók tekintetében kerülhetett volna-e ennyire kiszolgáltatott helyzetbe a szakterület, meg akár mondhatnám a tárcát is. Bár államtitkár úr mondta, hogy nem presztízskérdés a dolog, de egy kormányzati forráselosztásnál, egy költségvetés elosztásánál nyilvánvalóan egyfajta politikai és szakmai presztízis is érvényesül akkor, amikor kiderül, hogy egy-egy tárca milyen költségvetési pozíciókat tud elfoglalni, és ezzel hogyan tud gazdálkodni.

Azt tapasztaltam az elmúlt időszakban, hogy államtitkár úr minisztere – akivel teljesen normális és természetes, hogy teljes mértékben egyetért, hiszen ez a dolog rendje, és ez így van jól szerintem is – nem igazán nagy bajvívó, és úgy látom, hogy sem a Fidesz-frakción belül, sem a kormányzaton belül nem rendelkezik azzal a politikai erővel, amellyel képes megvívni azt a csatát, hogy megfelelő források álljanak rendelkezésre. Én sem akarok

semmiféle ilyen demagóg példákkal dobálózni, de akkor, amikor egy költségvetésben komoly milliárdok röpködnek holmi stadionfelújítási programokra – és nem akarom folytatni a sort –, akkor azért az eléggé gyenge érv, hogy úgy egyébként rosszul megy a világgazdaságnak.

A történet másik része az, hogy az embernek óhatatlanul egy régi történet jut az eszébe, amikor még párthatározatok döntötték el, hogy a disznónak mennyit kell majd fialni – kiadták, hogy nyolcat, kilencet –, majd az egyszerű parasztember megkérdezte, hogy jó, jó, de valaki megkérdezte-e erről a disznót. Ha ezt a példabeszédet lefordítom, akkor persze lehet, hogy a győri kirendeltség nagyon trehány munkát végzett, és nem hajtotta be úgy a sarcot, mint ahogy azt előirányozták neki a tervezésnél, de gondolom, hogy nem lehet egységesen, az ország egész területére sarckivetésben tervezni, mert hátha vannak olyan területek, ahol a gazdaság szereplői normálisabban működnek, ahol a tudatformálás eredményeképpen az emberek gondolkodásban már talán egy kicsit közelebb jutottak ahhoz az európai átlaghoz, ami nem teszi lehetővé a folyamatos sarcolásukat. Nem ismerem a részleteket, meg kell mondanom, hogy magával az eljárással és a gondolkodásmóddal van a vitám, tehát önmagában elfogadhatatlan megközelítésnek tartom a történetnek azt a részét, hogy az egész működést teljes egészében a sarckivetés függvényében kell megoldania egy-egy hivatalnak, egy-egy hatóságnak.

A jövő évre nézve pedig csak reménykedni tudunk – hiszen ma még nem látjuk a tárcán belüli számokat –, hogy amikor a tárcán belül ezek a forráselosztások tárgyalások útján véglegesülnek, akkor végre a sok veszteség után valami meg is valósul mindazokból, amit államtitkár úr egy-másfél évvel ezelőtt különböző nyilatkozatokban, bizottsági meghallgatáson, közleményekben megfogalmazott, mert az elmúlt egy év e tekintetben nemcsak a források elvesztését, hanem az intézményi rendszernek az egykori tárcától vagy az új tárcától való átcsoportosításait hozta.

A következő napirendi pontban a vízügyi kérdésekkel foglalkozunk. Azt gondolom, hogy eléggé furcsa helyzet az, ami most ebben a témakörben is kialakult, magyarul tényleg csak bízni lehet abban, hogy a szakterület fontossága és szerintem igenis a presztízse fog megerősödni a következő évben, mert sajnos az elmúlt másfél év nem ezt bizonyította.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bödecs Barna jelezte, hogy hozzá kíván szólni. Azt kérem képviselőtársaimtól – tekintve, hogy államtitkár úr nagyon pontosan betartotta a 15 perces időkeretét –, hogy mi is gyakoroljunk megfelelő önmérsékletet az időhasználat tekintetében.

Bödecs képviselő úr!

BÖDECS BARNA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tudom, hogy ön nehéz helyzetben van, és a kormány tagjaként a kormány kialakult álláspontját kell képviselnie, ezzel együtt kénytelen vagyok én is elmondani, hogy az itt elhangzottakkal messzemenően nem értünk egyet, és úgy érezzük, hogy ami itt 2011-ben történt, az a környezetvédelmi és természetvédelmi ágazat súlyos leértékelését jelenti ennek a kormánynak a munkájában. Mivel ön már azt is elmondta itt, hogy még a baromfi- és sertéságazat is nyert a környezet- és természetvédelemmel szemben, azt is el kell mondanom, hogy bizonyítottan látjuk azt, hogy a Környezetvédelmi Minisztérium megszüntetése egyértelműen ennek az ágazatnak a leértékelése volt, és ezt az Orbán-kormánynak nem szabadott volna megtenni. Ez persze nem jelenti azt, hogy a baromfi- és sertéságazat támogatására ne lenne szükség.

A 18,7 milliárd forint zárolása és az ezzel kapcsolatos intézkedés nyilvánvalóan azért egy kényszerű lépés volt az ön részéről, hogy ezt az intézményrendszert egyáltalán fenn tudják tartani és működtetni tudják, ugyanakkor az emögött rejlő filozófia csak rövid ideig érvényesíthető, és ha ez így megy tovább, akkor a szétesés fog ezen a területen megjelenni,

hiszen a tervgazdasági szempontok alapján előírt bírságotlasi rendszer szembemegy az egész terület jogfilozófiájával, hiszen ennek az intézményrendszernek a jogkövető magatartást kellene elősegíteni és biztosítani, nem pedig a gazdasági szereplők adminisztratív alapokon történő kiszigerelését, azaz a bírságotlasi és a büntetés egy nagyon fontos kényszerítő eszköz, amelyet viszont végső esetben és jogszerűen kell alkalmazni.

Reméljük, hogy a tárcánál nem honosodik meg az a gyakorlat, ami egyes NAV-igazgatóságoknál nagyon jól látható, hogy a másodfokú hatóságok gyakorlatilag csont nélkül átveszik az elsőfokú hatóságok határozatait annak érdekében, hogy a pénzt be lehessen inkasszálni a gazdálkodó szervezetektől, aztán jöjjön az özönvíz, jöjjön, aminek jönnie kell, a tárgyévi bevétel megvan, aztán ha a közigazgatás, a bíróság egy-két év elteltével megállapítja ezek jogszerűtlenségét, akkor esetleg a következő kormány a saját költségvetéséből visszafizeti ezeket a pénzeket.

A nagy összegű és a gazdálkodó szervezetek teljesítőképességét figyelembe nem vevő adminisztratív bírságotlasi egyben a bírságotlasi forrás megszűnéséhez is vezethet, valamint a behajthatósággal is problémák lehetnek. Ilyen értelemben ezt a bírságotlasi gyakorlatot és az ebből befolyó pénzt én nem tekintem teljesítménynek, ez egyszerűen egy kényszerű működésfenntartó intézkedés, ami nem áll összhangban azzal a céllal, ami ezeknek a szervezeteknek a feladata, úgyhogy a magam részéről a 2011-es évet ebben a szektorban tragikusnak tekintem, és csak remélni tudom, hogy a 2012-es év nem vezet szétesési folyamatokhoz emiatt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök úr, parancsoljon!

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Eddig türelmesen hallgattam, nem is feltétlenül akartam hozzászólni, sőt majdnem azzal a javaslattal éltem, hogy akár vegyük a három napirendi pontot egybe, mert vésszesen telik az idő, és eredetileg azért jöttünk ma össze, hogy a vízügy helyzetéről beszéljünk, és nem tudom, hogy lesz-e erre elég időnk.

Azért kértem szót, mert azt értem, hogy az ellenzéki képviselőtársaim aggódnak, mert nem értenek egyet ezekkel az intézkedésekkel – mi se értettünk egyet sok mindennel, amikor Szabó Imre volt a miniszter, ez a dolga az ellenzéknek –, de azt azért erős túlzásnak tartom, hogy ilyen halálhoz közeli víziókról beszéljenek. (*Bödecs Barna: Pedig ez van.*) Már olyan letargikus hangulatba kerültem, egyébként se süt a nap napok óta, és egy kicsit ilyen depresszió felé hajló idők járnak, de azért még ne tessék el a beteget, azt javaslom.

Illés Zoltán is elég világosan fogalmazott, hogy van egy helyzet, ráadásul ezt a helyzetet nem mi teremtettük. Szabó Imre azt mondta, hogy az egykulcsos adó bevezetése miatt olyan a helyzet, amilyen. Azt gondolom, hogy ezt helyre kell tenni: nem emiatt ilyen a helyzet. Az egykulcsos adót sokan vitatják, de szerintem nincsen ennek közvetlen összefüggése a tárca költségvetési pozícióira meg a helyzetére. Illés Zoltán elmondta világosan, hogy van egy pénzügyi helyzet, és a jövő évi költségvetésnek az ország megvédése a feladata. Ezt is lehet bírálni.

Az a szándéka a kormányszatnak, hogy az ország ne jusson Görögország, Portugália meg Írország, illetve Olaszország sorsára, és ebben természetesen a környezetvédelemnek is el kell szenvednie átmeneti veszteségeket, ezt nem hallgatjuk el. Nem lesz az áttörés éve 2012 sem, de még egyszer mondanám, hogy ez egyrészt egy négyéves ciklus, tehát azért várjuk meg, hogy mi lesz, és én azt javaslom képviselőtársaimnak, hogy ne hátráltassuk ezt a napirendi pontot hosszú hozzászólásokkal, zárjuk le minél hamarabb, mert engem igazából az érdekelne, hogy mi a helyzet a vízügyben, és tartok tőle, hogy ha ilyen részletesen beszélünk mindegyik napirendi pontnál, és ennyi kérdés lesz, akkor arra nem marad elég idő. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én azért szeretnék még néhány kérdést feltenni államtitkár úrnak, ezért erre az időre átadom az elnöklést Nagy Andor alelnök úrnak.

(Az elnöklést dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Átveszem az elnöklést, és megadom a szót Jávor Benedeknek.

JÁVOR BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen. Igyekszem rövid lenni, annál is inkább, mert az előttem szólók már nagyon sok mindent elmondtak. Tudomásul véve az ország nehéz gazdasági és költségvetési helyzetét, azért a teljesség kedvéért látni kell azt, hogy már a 2009-2010. évi zárszámadások áttanulmányozása során világossá vált, hogy a környezetvédelmi szektor Magyarországon a költségvetés nettó finanszírozója, tehát ebből az ágazatból több jövedelem, több bevétel folyik be az Államkincstárba, mint amennyi kifizetés történik.

A környezetvédelem tehát nem egyfajta luxus, amire máshonnan beszedett bevételeket kell elkölteni, hanem évek óta nemhogy önffinanszírozó, de finanszírozza más területek kiadásait, tehát ilyen értelemben azt gondolom, hogy méltányolható az a szempont vagy az az érdek, hogy az ott képződő bevételek további újraelosztására kisebb mértékben kerüljön sor, és lehetőség szerint ez maradjon az ágazatban.

Az elosztás arányaival is vannak problémák. Államtitkár úr mondta, hogy 18,7 milliárd forint zárolására került sor a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetében, és ebből 10 milliárd forint körüli összeg a környezetvédelmi ágazatot sújtotta, egy olyan ágazatot, amely egyébként a VM teljes fejezetén belül körülbelül a költségvetési források negyedével gazdálkodik, tehát aránytalanul nagy, a mezőgazdasági, vidékfejlesztési ágazathoz képest tulajdonképpen kétszeres vagy még nagyobb arányú megszorítás érte ezt az ágazatot. Nem arról van tehát szó, hogy mindenhol meg kell szorítani, és ezt a megszorítást arányosan a környezetvédelemben is elvégzik, hanem arról van szó, hogy mindenhol meg kell szorítani, a környezetvédelemre pedig rátolják a megszorításoknak egy érthetetlen nagy arányát, és nem látjuk azt a szakmai indokot, hogy ezt az aránytalan elosztást mi indokolja.

Államtitkár úr hivatkozott a bírságbevételekre. Erre Bödecs Barna képviselő úr már elég részletesen elmondta – és ebben egyetérték vele –, hogy meglátása szerint a környezetvédelmi bírságoknak és az ellenőrzésnek nem a büdzsé finanszírozása az elsődleges feladata, hanem környezetvédelmi célok elérése, és ezek követése mentén lehetséges egy megfelelő bírságolási politika kialakítása. Az, hogy kikényszerítjük, hogy valamekkora bevételekre szert tegyenek, szerintem nem viszi előbbre a rendszert, nem vezet feltétlenül a környezetkímélő magatartások terjedésének irányába, és gyakorlatilag erre az egy tevékenységre szorítja rá a hatóságokat a más egyéb, ugyanennyire fontos tevékenységekkel szemben.

Ezen a területen nekem lenne egy konkrét kérdésem, ha a hatóságok ilyen bírságoló automatává alakulnak át. Államtitkár úr említette, hogy vannak funkciók, amiket nem kívánnak ellátni. Ez engem nagyon érdekel, hogy mely funkciók azok, amelyeket a kormányzat szerint a környezetvédelmi hatósági rendszernek és intézményrendszernek a jövőben nem kell ellátnia. Elég sok feladatuk van, ez nyilvánvaló, a monitoringtól kezdve – levegő-, vízmonitoring – egyéb feladatok mellett az nemzetközi egyezmények teljesítéséig. Ezek közül melyikről gondolja azt a kormányzat, hogy ezt nem kell ellátnia a hatóságnak? Ha a 2010-es ténykiadásokat nézzük, azokhoz képest a felügyelőségeknél a 2010-es összesen 10 milliárd forint fölötti költségvetés helyett egy 6,3 milliárd forintos költségvetés várható 2012-ben, tehát ez egy 37 százalékos csökkenés. Nem látom, hogy az állam máshol ugyanilyen intenzíven próbálná visszafogni a kiadásait. A nemzeti parkok területén a 2010-es

tényadat 11,4 milliárd forint költségvetési kiadás, a 2012-es terv 6,1 milliárd forint kiadás. Ez egy közel 50 százalékos visszavágás. Nem látom, hogy az állam máshol is ennyire radikálisan próbálná a kiadásait csökkenteni. A nemzeti parkoknál egyébként ehhez hozzátartozik, hogy a 2012-es költségvetésbe beszámolják az EU-projekt támogatások magyar önrészét, amely a költségvetésből érkezik. Ez a korábbi költségvetésekben nem szerepelt, tehát nyugodtan levonhatunk még 400 millió forintot a 2012-es tervből, és akkor még erőteljesebbé válik a megszorítás.

Nem akarom szaporítani a szót, és alelnök úr felhívását megfontolva be is fejezném a hozzászólásomat, de erre szeretném felhívni a figyelmet, hogy az az elképesztő méretű pénzügyi megszorítás és az ezzel járó személyi megszorítások, amelyek ezt az intézményrendszert érik, nem magyarázható a költségvetés helyzetével. Ezek messze túlmennek azon a határon, amilyen mértékig a költségvetés helyzete miatt más területeken az állam megszorítja magát: ez egy egyértelmű értékválasztás a kormány részéről, hogy ez a terület a legeslegutolsó a sorban, és ha valahonnan el kell venni, akkor innen vesznek el pénzt az összes többi funkcióval szemben.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Visszaadom a szót elnök úrnak.

(Az elnöklést Jávor Benedek, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Fejér Andor képviselő úr kért szót.

FEJÉR ANDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Egy szempontot szeretnék azért mindenkinek a figyelmébe ajánlani. Azzal, hogy egy napirendi javaslat címét megfogalmazzuk, nagyjából behatároljuk magának az előadónak a lehetőségeit is. Azt gondolom, hogy a kritikák elsősorban olyan irányba mozdultak el, amelyek nem képezték a mai beszámoló témáját. A napirendnek az intézményrendszer pénzügyi helyzetéről és nem a költségvetésen belüli prioritások megfogalmazásáról kellett szólnia, ezzel szemben úgy érzem, hogy a kritikák a költségvetés általános helyzetével, a világgazdaság állapotával és mindennel kapcsolatosan felmerültek, holott azt gondolom, hogy államtitkár úr egy nagyon korrekt, a jelenlegi pénzügyi helyzetet bemutató álláspontot adott elő.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs más hozzászólás, akkor megadom a szót államtitkár úrnak.

Dr. Illés Zoltán válasza

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Kedves Hölgyeim és Uraim! Nagyon-nagyon nagyra becsülöm a logikus gondolkodást és a logikus érvelést. Ezt azért bocsátom előre, mert szeretném javasolni, hogy ennek mezsgyéjén kíséreljünk meg érvelni; én is igyekszem, de ezt becsülöm. Ha az egyik oldalon valaki azt mondja, hogy nettó befizető, és milyen fantasztikus, akkor a másik oldalon hogyan érvelhet azzal, hogy a hatóságok bírságoló automaták? Tessék eldönteni, hogy melyik a jó, mert ez egy önmagát kioltó ellentmondás egyik meg másik oldalról.

A második alapvetésem a következő, hogy tetszik vagy nem tetszik, mivel én vagyok itt, az én alapállásom az, hogy se tárcasoviniszta, se szakterület-soviniszta nem vagyok; ami vagyok, az egy kutya kemény környezetpolitikus és vezető. Lehet, hogy más a világlátásunk –

mármint nem politikai értelemben –, de igenis, ha nem ez lenne a gazdasági helyzet, hanem milliószor jobb, akkor is kutya keményen megkövetelném a bírságok behajtását, sőt a bírságok megnövelését.

Ha valahol jogszabályi probléma van, és például mérlegelési jogköre van, hogy az most föld, inert anyag vagy pedig bontási törmelék – bocsánat, hulladék –, ha itt valami probléma van, akkor jogszabályi, törvényalkotási, rendeletalkotási tekintetben egyértelművé kell tenni a dolgot, tehát ha probléma van, akkor egyértelművé kell tenni a dolgot. Az elfogadhatatlan azonban, hogy esetleg az ismert haverjaim miatt ne rójak ki bírságot, vagy ne olyan mértékű bírságot, mert a dolgokat többféleképpen lehet interpretálni, ugyanis, tisztelt hölgyeim és uraim, én senkit nem vádolok, csak jelzem, hogy például az ország nyugati fele gazdasági tekintetben egy kicsit erősebb – most karikírozom –, mint mondjuk a keleti fele.

Igenis, ha megvannak a törvények, azt végre kell hajtani, és ez mindenkire kötelező – rám is és az utolsó kis- vagy nagyvállalkozóra is –, és sírjon az ő anyukája, mert igenis, a környezetvédelemhez hozzátartozik az, hogy a törvények végrehajtása tekintetében a bírságokat ki kell róni és be kell hajtani, hogy tudja, hogy innentől kezdve úgy nem mehet többé a dolog, mint ahogy eddig ment.

Nem önök radikálisak, hanem én vagyok radikális szakmai tekintetben; nem politikai tekintetben, hanem szakmai tekintetben. Még egyszer mondom: ha százszor jobb lenne a gazdasági helyzet, akkor is ezt csinálnám, és ez lenne. Természetesen olyan buta nem lehetek, hogy ne tudnám – minden tankönyvben benne van –, hogy egyik oldalon az ösztönzés, mindenfajta támogatási rendszer, a hatóságnak pedig az a feladata, hogy kieszközölje, végrehajtsa a törvényeket. Idáig mindig az volt a baj, hogy a végrehajtás nem történt meg; volt jó törvény vagy kevésbé jó, de a végrehajtás nem történt meg.

A harmadik kitételem, hogy nem baj az, hogy közöttünk világlátásbeli különbségek vannak, mármint megint nem politikai értelemben, hanem a következőképpen, hogy lehetnék én azzal a titulussal, hogy miniszter, és szar munkát végzek – nem kicsúszott a számon, így akartam mondani –, és lehetek én államtitkár, és ugyanígy rossz munkát végzek, és lehetek államtitkár, és jó munkát végzek, tehát számomra ez nem pozíció kérdése. A tetejébe nem is az a kérdés, hogy a tárca önálló vagy nem önálló, mert ebből én semmifajta politikát – se belső, se külső –, se emberi presztízst, semmifajta dolgot nem vagyok hajlandó csinálni. Amit hajlandó vagyok csinálni, az feladatorientáltság: ott a feladat, meg kell oldani, és azt meg lehet oldani – itt már a vízügyre is utalok, szerintem is majd erről fogunk beszélni – magas színvonalon, hatékonyan és úgy, hogy a feladat meg legyen oldva, függetlenül attól, hogy kinek milyen a nagy pouvoirja, presztízse meg a szemétdombja. Ez a harmadik, amit tisztázni szerettem volna.

Megköszönöm Bödecs képviselő úrnak a megtiszteltetést, igazán kedves, de én nem vagyok a kormány tagja, bocsánat; a dolog formalitását tekintve – ez most nem szabadkozás – én a kormányszaknak vagyok a tagja, de a kormánynak nem, mert a kormánynak nyolc minisztere van, és a vidékfejlesztési miniszter úr a kormány tagja. Itt megint csak átugrok arra a kérdésre, amit volt miniszter úr feszegetett, hogy erős-e Fazekas miniszter úr érdekérvényesítő képessége. Én aki mellette dolgozom, azt akarom mondani és azt látom, hogy igen, a maga kemény, konok, kun módján, következetességgel; a háttérben kormányülésen, különböző ügyekből kifolyólag én ezt folyamatosan megtapasztaltam. Itt egy egészen másfajta kormányzati struktúra alakult ki, amelyben nem úgy működnek a dolgok, mint egy másik kormányszaknál.

Egy adott cél elérése érdekében sokfajta út van, nagyon sokfajta út, és ezt mind emberek csinálják ebben a teremben is meg a kormányban is, különböző nézetek vannak, különböző hangsúlyokat határoznak meg – ahogy Andor képviselőtársunk mondta –, különböző prioritások vannak, tehát ezeket emberek döntenek el, mérlegelve az adott helyzetet, még a kormányzati struktúrát, a munkamegosztást, a feladatok lebontását is. Ez egy egészen

másfajta kormányzati struktúra. Hogy igazából ez jó-e az adott helyzetben, és eredményes lesz-e, az a puding próbája, annak elfogyasztására pedig Nagy Andor képviselőtársunk tett egy megjegyzést a ciklus hosszúságát tekintve.

Akkor most jó az, ha ellenőriznek a hatóságok, vagy nem jó? Itt mondtam világosan, ismétlem – köszönöm az ilyen jellegű támogató megnyilvánulásokat –, hogy pontosan a létszámleépítés kapcsán kell spekulálni a munkaelvégzés hatékonyságán, a bírságok kirovásán, beszédésén és a létszámon, mert ez pontosan arról szól, hogy ez a terület nettó befizető volt eddig is és most is. Lehet interpretálni sarcnak, ám legyen, én szívesen vállalom, tehát sírjon az ő anyukája, akinek ki kell fizetnie 10 milliót – nem jogtalanul, jogosan, de ki kell fizetni –, a másik oldalon viszont, pontosan a létszám tekintetében, azt kell meghatározni, hogy hol nem veszélyeztetjük a létszámcsökkentés tekintetében ezt a bírságbehajtást, a jogszabályok végrehajtását. Szerintem sincs semmi köze az egykulcsos adóhoz, de közgazdasági, pénzügyi tekintetben nálam sokkal okosabb és jobb emberek is vannak.

Több maradjon a tárcánál, mármint akár ezekből a befolyó pénzekből. Én elsősorban magyar politikus vagyok, másodsorban magyar politikus vagyok, harmadsorban magyar politikus vagyok, és negyedsorban vagyok magyar környezetpolitikus. Én egészen másként gondolom: azt gondolom, hogy igenis, a zárolásoknak, akár ezeknek a bírságoknak a haza minden egyes dolgát kell finanszírozniuk, és nem csak és kizárólag a környezetvédelem területét.

Ugyanez volt a mese – idézőjelbe téve a szót – a termékdíj tekintetében. Én vagyok az, aki azt képviseltem, hogy nem 49 milliárd, hanem 85 plusz 23 milliárd, ehhez képest én vagyok az, aki azt mondtam, hogy igenis, a központi költségvetésbe a termékdíjból menjen be pénz akár a Gripen üzemanyagának, akár az iskolás gyerekek iskolatejének finanszírozására. Ja, hogy akkor a környezetvédelmi ágazatnak kellett a nagyobb terheket viselnie? Azért, mert ennél a tárcánál csak e három területnél lehetett bevételnövekménnyel biztosítani azt a zárolást, ami az ország érdeke.

Ha megnézik az összes többi intézményt – a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz tartozó valamennyi intézményt megnéztük –, egyetlenegynek sincsen esélye bevételnövekményre szert tenni ennél a három területnél. Ha ez a három terület a Belügyminisztériumhoz vagy a külügyhöz tartozott volna, és ott nem tudták volna a zárolást biztosítani, akkor is az lett volna a döntésem, hogy a bevételnövekménnyel próbáljuk teljesíteni azt, amit a kormány elvár tőlünk. Én ezzel teljes mértékben azonosulok és egyetértek.

Kepli képviselő úr említette a valódi ellenőrzést, a papírokat. Bizony így van, de akkor hogyan gyűjti be a nettó befizetést? Azért valami történik, mert a hatósági tevékenység nagyon sokszor papírmunka. Én azzal egyetértek, amit képviselő úr mond, hogy igenis, jobb lenne, ha sokkal nagyobb laborkapacitás lenne, ehhez viszont azt kell hozzátenni, hogy monopolizálni kellene például a laborokat, és nem akarok visszafelé mutogatni az előző rendszerre, de nem kellett volna megengedni azt, hogy szétverjék a laborhálózatot. Bocsánat, már nem érdekel a múlt: azt mondom, hogy monopolizálni kell a laborrendszert, ami azt jelenti, hogy elő kell írni, hogy csak és kizárólag az állam által működtetett laboratóriumban mért eredményeket fogadja el. Hozhat bármilyen kontrollmérést, amivel ellenőrzi a mi akkreditált laborjainkat, de ide teremtek munkát azáltal, hogy monopolizálok. Igen, ennek például célnak kell lennie, így erősíteni a tárca befolyását, hogy a tárcánál növelni a létszámokat, vagy a laborkapacitások révén európai uniós pénzeket behúzni.

Nem velem kezdődött a világ, hála Istennek, utánam is lesz világ, mármint nemcsak ebben a pozícióban, ami azt jelenti, hogy bizony itt az előző évek, évtizedek és a most történtek kisugárzása történik az elkövetkezendő időszakra. Ilyenformán nem értek egyet Bödecs Barnabással abban a tekintetben, hogy a tárca – úgymond – önállóságának megszüntetése csorbít egyesek presztízsén, egyesek pouvoirján; de nem az enyémen.

Elnök úr, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kepli képviselő úr kért még szót. Kérem, hogy röviden fogalmazza meg hozzáfűznivalóját!

További hozzászólások, reagálások

KEPLI LAJOS (Jobbik): Rendben. Kettő mondatban szeretnék hozzászólni. Egyben reagálnék is alelnök úrnak, hogy nekünk, ellenzéknek olyan kevés lehetőségünk van, legalább a véleményünket hadd fejtsük ki, ha már ezért jöttünk el.

Államtitkár úr, valóban nagy filozófiai és – nem politikailag – világnézeti különbség van közöttünk. Ön a környezetvédelem hatékonyságát a bírságbevételek nagyságán méri, ami által ön lehet egy jó pénzbehajtó, de ez még nem környezetvédelmi szakpolitizálás, ugyanis az a környezetvédelmi hatóság, amely érdekelt a bírságbevételekben, soha nem lesz érdekelt a környezetvédelem állapotának javításában. Ez szerintem alapvető.

Amire pedig muszáj még reagálnom: azt mondta, hogy a jogszabályok hatékonyságával vagy jóságával lehet változtatni azon, hogy ne bírságozzanak meg valakit mondjuk földszállítás miatt. Egy éve várunk az új hulladékgazdálkodási törvényre, hogy a parlament elé kerüljön, és úgy látszik, ebben az ülészakban megint hiába, mert nincs a jogszabály-alkotási tervezetben. Nagyon szeretnénk, ha végre olyanok lennének a jogszabályok, és ha lenne beleszólásunk abba, hogy milyenek.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Államtitkár úr kíván erre reagálni?

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Egy nagyon rövid reakció. Először is: elhangzott már, hogy milyen fontos az adott témákban való kommunikáció. Én ajánlom magamat, amikor a bizottság hív, de most szeretném magamat ráoktrojálni a bizottságra: akár hetente, nagyon szívesen, hajlandó vagyok eljönni. Bocsánat, elnök úr hívott, de nem tudtam rendelkezésre állni, mert az Egyesült Államokban hivatalos úton vettem részt, tehát ez a mai időpont egy egyeztetett időpont volt, de miért ne lehetne akár hetente?

Ebből kifolyólag, a hulladékgazdálkodási törvény ugyan nem témája a mai megbeszélésnek, de ha már képviselő úr itt felvetette, ne tudja meg, hogy milyen anyag állt rendelkezésre, és ne tudja meg, hogy milyen személyi állomány az, aki bent a tárcánál a hulladékos főosztályt képviselte, ne tudja meg azt sem, hogy milyen érdekcsoportok működnek, és azt se tudja meg – biztos, hogy tudja, ezek most költői felvetések –, hogy mi minden aknamunka van a háttérben.

Ha van terület, amelyen száz és százmilliárdok és érdekeltségek vannak, akkor egyet higgyenek el, hogy a hulladékgazdálkodás az összes nyugati érdekeltséggel, az összes hazai érdekeltséggel meg a maffiától kezdve a szakértőkön keresztül mindennel aztán az a pálya, amely elég kemény. Ehhez képest az a döntés született többek között – azért, mert itt a bizottság is erről beszélt –, az én akaratom ellenére, mert még egyszer mondom, én azt képviselem, hogy egy parlamenti képviselőnek odaadom a törvénytervezetet, végigdolgozom vele a dolgot, és mint a nyíl, keresztülmegy egy hét alatt a parlamenten, és akkor pedig majd jönnek, mármint az ellenzék részéről azok a hangok, hogy miért. Azért, hogy a különböző tárcák még meg se kísérelhessék szétverni azt a koherens rendszert, amelyben az ország érdeke például úgy van benne, hogy közszolgáltatást csak az csinálhat, amely cég 51 százalékban állami vagy önkormányzati tulajdon. Ehhez képest majd most megy tárcaegyeztetésre, ahol majd az lesz a kritika, mint ahogy elhangzott, hogy miért nem megy keresztül ebben a fél évben, meg hogy az Európai Unió majd kötelelességsegzési eljárást indít

Magyarországgal szemben. Ha így lépünk, akkor az a baj, ha amúgy lépünk, akkor meg az a baj, de ezzel nincsen semmi gond, ennyien vagyunk, különbözőképpen nézzük a dolgokat.

Még egyszer mondom: én azt képviselem, hogy mint a nyíl, keresztülvinni a parlamenten egy hét alatt, ehhez képest miniszter úr úgy döntött, hogy nem, tárcaegyeztetésre megy. Most ott fogunk majd vitézkedni és keményen harcolni annak érdekében, hogy megmaradjon egy koherens törvény, amely szakmai, amit nem puhítanak fel, és nem vernek szét a különböző érdekcsoportok kapcsán. Gratulálok!

ELNÖK: Köszönjük szépen. Alelnök úr szintén kért még szót.

SZABÓ IMRE (MSZP): Egy megjegyzést szeretnék tenni és egy emlékeztetőt mondanék. A megjegyzés az, hogy szerintem nem szükséges államtitkár úrnak a saját kormányzatával és a saját kormányának a minisztereivel szemben ilyen feltételezéseket megfogalmaznia. Egységes, erős kormányzása van ma Magyarországnak; azt gondolom, hogy az egységes, erős kormányzás biztosítéka annak, hogy nem kell belső partizánharcokat vívni annak érdekében, hogy az egységes és koherens törvénytervezet megfelelő időben, most már egy év után végre a parlament asztalára kerüljön. Bízson jobban a saját kormányában, államtitkár úr!

A másik, az emlékeztető pedig arról szól, hogy bár nem kértek meg rá, de elnök úr feltett fontos kérdéseket a tárca részére, amik tényleg fontosak; ha megtenné, hogy ezekre a kérdésekre is válaszol.

ELNÖK: Köszönöm. Államtitkár úr!

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Egyetlenegy kérdésre emlékszem, de ha tévedtem, akkor kérem, hogy ismétlje meg a kérdéseit, és igennel, nemmel fogok válaszolni.

Arra emlékszem, hogy nagyon érdeklő elnök urat, hogy melyek azok a deregulációs rendeletek, törvények. Elnök úr, ezeknek a listáját bármikor szívesen átnyújtom. A „bármikor” azt jelenti, hogy visszamegyek, kigyűjtetem, kinyomtattatom, mert megvan, és átküldöm önnek. Ha ez a hiány, akkor ezt természetesen nagyon szívesen pótolom, ha van más kérdés, akkor állok rendelkezésre itt és most.

ELNÖK: Ez volt a legfontosabb kérdés, amire eddig nem kaptunk választ, hogy milyen funkciók azok, amelyeket nem kíván elvégezni a tárca. Megköszönöm, ha ezzel kapcsolatban egy írásos tájékoztatást kapunk, amit szíves örömet a bizottság tagjainak is rendelkezésre bocsátok. Meglátjuk, hogy ez vajon jelent-e ténylegesen olyan feladatcsökkenést az intézményrendszerben, ami arányban áll a kapacitások csökkentésével.

Tájékoztató a Természetvédelmi Őrszolgálat helyzetéről és tervezett átalakításáról

Ha nincs további kérdés, akkor áttérnénk a 2. napirendi pontunkra, amely reményeim szerint egy viszonylag rövidebb napirendi pont lesz, a Természetvédelmi Őrszolgálat tervezett átalakításával kapcsolatos tájékoztatásra. Olyan előkészítő munkák kezdődtek meg a kormányzatban belül, amelyek a Természetvédelmi Őrszolgálatnak más területekkel – mezőőri szolgálattal, erdőőri, vadőri szolgálattal – való összevonását célozzák. Ezzel kapcsolatban nagyon kevés a nyilvánosan megismerhető és pontos információ, tehát arra kérem, hogy itt a tájékoztatás elsősorban arra terjedjen ki, hogy milyen szándékok vannak ezzel kapcsolatban a kormányzat részéről, és ha van ilyen szándék, akkor hol tart ez a folyamat.

Dr. Illés Zoltán tájékoztatója

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! A kormányzatnak nincsen szándéka ebben a tekintetben ebben a témában jelen a pillanatban, ezt szeretném rögzíteni, tehát kormánynak és kormányzatnak nincsen szándéka; nekem van szándékom. Az én szándékom mint államtitkárnak, aki ezt a területet felügyelem, az volt, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálatot meg kell szüntetni... – és akkor folytatom a mondatot: meg kell szüntetni ebben a formájában. Még egyszer: nem a miniszter úr, nem a kormány, Illés Zoltán államtitkár szándéka, hogy meg kell szüntetni.

Tudja, milyen alapon? Azon az alapon, hogy kiderült, hogy a nemzeti parkoknál dolgozó 264 fő – amely most már 244 főre csökkent – körében elvégzett felmérések azt mutatják, hogy ezek az emberek munkájuk 90-95 százalékában nem természetvédelmi őrszolgálati feladatokat látnak el, utálják ezeket a feladatokat, ugyanis ezeknek az embereknek a legnagyobb része kiváló képességű, több diplomával, nyolc PhD-vel, amolyan doktori fokozattal, 200 oldalas szakmai irodalmi cikksorozattal rendelkező emberek. Csakhogy vidéken nincs munka annak az értelmiségi körnek, amely kijön természettudományi egyetemekről, és amikor körbenéztek fiatalabb és idősebb korukban, hogy hova tudnának elhelyezkedni, a nemzeti parkokat találták meg, és akkor volt egy fellendülés olyan tekintetben, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálatot kell erősíteni, merthogy – joggal – egy-egy nemzeti parkhoz akkora területek tartoznak, és olyan kevés ember van, aki a hatósági feladatokat elvégzi, hogy ott volt egyedül hely, ahova fel lehetett venni az embereket. Fel is vették őket, és ezek az emberek jelen pillanatban a munkájuk nagyon nagy részét örömmel, hatalmas lendülettel, kiváló szakmai tudással, elképesztően magas minőségben végzik a gazdálkodás, a pályázatírás, a projektek lebonyolítása területén. Ezeknek természetesen van szakmai vonatkozásuk, de nem a hatósági feladatok elvégzésével, az őrzéssel és védelemmel kapcsolatban.

Nem akarok egyoldalú lenni. Még egyszer mondom: természetesen, mivel munkaköri kötelezettségük, kimennek, és nézik – vagy nem nézik – a kékvércse telephelyét. (*Bödecs Barna: Nem nézik.*) Bödecs Barnabás felé integetek, mert neki van egy ezzel kapcsolatos felvetése – teljesen joggal –, a Pest megyei önkormányzattól kezdve (*Bödecs Barna: Abonyig.*) az abonyi önkormányzatig mindenki benne van a dologban, hogy ne védje a kékvércsét. A félreértések elkerülése végett mondom, hogy nem a nemzeti parknak vagy a Természetvédelmi Őrszolgálatnak a feladata.

Még egyszer szeretném jelezni, hogy nagyon sok szervezettel, a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjaival folytatott személyes konzultációim révén a következő struktúra alakult ki. Jó lenne Magyarországon egy olyan rangerszolgálat, nem tudok jobb szót – bocsánat ezért az idegen kifejezésért, nem tetszik a kifejezés, de nem tudom másképpen megfogalmazni a dolgot –, egy olyan félkatonai szervezet, ahol nem cicóznak, ahol rendőrségi és katonai kiképzés van, ahol fegyverhasználat van az összes törvényi felhatalmazással és jogosítvánnyal, ahol ott van mögötte a logisztika, ahol a rendőrséggel állandó kapcsolatban állnak, megfelelő szervekkel kapcsolatban állnak, és nem cicóznak, hanem ha kell – és bocsánat, sok ilyen filmet láttam, elnézést érte –, akár tűzharcba keverednek a falopást nagy méretekben erdészeti segítséggel, erdőkerülői segítséggel lefolytató IFA-s és láncfűrész bandákkal, és nem a szegény cigánnyal vagy a szegény magyarral, aki eltolja a biciklijén. Ehhez képest ez utóbbi, amiről beszélek, biztos, hogy nem fog megvalósulni, mert emögött legalább egy 1,5-2 milliárd forintos költségvetésnek kellene lennie, ami nincsen. A Belügyminisztérium – Pintér belügyminiszter úrral is konzultálva – ugyanakkor támogatná, de nincsen fedezete ennek a dolognak, nem lesz belőle semmi sem. A másik oldalon pedig nagy valószínűséggel az a rendszer marad, ami eddig is volt: Természetvédelmi Őrszolgálat, 244 ember, a munkaköri leírásában ott van, hogy járja a területet is, és ugyanakkor hatalmas

lendülettel, nagyon magas szakmai színvonalon irányítgatja a projekteket. Mellesleg megjegyzem, hogy a nemzeti parkok pont ezért éltek túl, mert már az előző kormányzati ciklusban is – nagyszerű érzékkel – a legnagyobb haszonélvezői közé tartoznak az európai uniós pénzeknek és projekteknél. Ezért éltek túl, ebből fakadóan pedig ez a rendszer, ami egyelőre van, úgy néz ki, hogy marad is.

Itt merült fel az az igény a tárcánknál található más őrszolgálatokkal kapcsolatosan, hogy itt történjen meg egyfajta fúzió, a feladatok összevonása, egyfajta hatékonyságnövelés. Ebben a pillanatban ez a gondolkodás ezen a szinten megállt. Jelen pillanatban az a rendszer van életben, sőt marad is a rendszer, sőt egyelőre úgy néz ki, hogy a nemzeti parkokat, illetve a természetvédelmet semmifajta létszámleépítés nem érinti, miközben az előbb beszéltem arról, hogy a felügyelőségeknél 15 százalékos létszámleépítés lesz.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdést, észrevételt nem látok. Köszönöm ezt a tájékoztatót. Ez egy viszonylag egyértelmű és határozott állítás volt; tehát az őrszolgálat átalakítására nem fog sor kerülni. *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

SZABÓ IMRE (MSZP): Elnézést kérek, hogy ilyen hiperaktív vagyok ma, de úgy látszik, az időjárás rám nincsen kellően megnyugtató vagy letompító hatással. Olyan gyorsan zárta volna le elnök úr ezt a témát, hogy azt gondolom, kellett még kérnem egy megszólalási lehetőséget. Ha jól emlékszem, egy évvel ezelőtti nagyjából az a nyilatkozat, ahol már megismerhettük államtitkár úr ez irányú elképzelését, és az is látható, hogy az elképzeléseinek a megvalósításához ma nem áll rendelkezésre megfelelő költségvetési forrás.

Azt gondolom, hogy ez még érthető, tehát ez az a kategória, amiben vannak jó elképzelések és vannak jó szándékok, de nem biztos, hogy az adott helyzet megoldássá tudja formálni. Ugyanakkor az erdészeti-őr-feladatok ellátására az előző kormányzat végén létrehoztunk egy szervezetet. Ha van valami, ami például a két tárca összevonása után azonnal hatékonyan elkezdhetett volna működni, az példának okáért ennek a két szervezetnek az integrációja. Nyilván én annak a pártján vagyok, és azt javaslom államtitkár úrnak is, hogy elsődlegesen a természetvédelmi szempontokat, a nemzeti parki hálózatot próbálja megerősíteni, és ehhez társuljanak úgy egyébként a faállomány őrzésével összefüggő és a bűnmegelőzéshez kötődő vagy a bűnelkövetést megakadályozó feladatok.

Attól azért óvnam mindnyájunkat, nekem is nagyon sok vitám volt az erdészeti szakma bizonyos képviselőivel, de nem hiszem, hogy az erdészek aktív együttműködésével történnek meg azok a típusú rablások, amelyekre itt most utalás történt. Ha van ilyen, és van erről információ, akkor feljelentést kell tenni, de egy egész szakmát nem lehet így minősíteni. Azt gondolom, ha másnak most per pillanat nincsen lehetősége arra, hogy az erdészek védelmében megszólaljon, akkor ezt én vagyok kénytelen megtenni, pedig nekem aztán tényleg sok fenntartásom és vitám volt a különböző szintű vezetőkkel.

Elnézést, elnök úr, ezt nem lehetett szó nélkül hagyni.

ELNÖK: Természetesen mindenkinek joga van a napirendi pontokhoz hozzászólni. Köszönöm.

Megadom a válaszlehetőséget államtitkár úrnak.

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselőtársak! Amint említettem, én nem vagyok se tárca-, se szakmasoviniszta, viszont természetvédő vagyok, és ezt a területet képviselem. Lehet, hogy valami félreértés van: én azt mondtam, hogy sok filmet láttam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Alelnök úr választ kapott-e a felvetésekre? *(Szabó Imre: A jegyzőkönyvet megőrizzük.)*

Tájékoztató a vízügyi intézményrendszer tervezett átalakításáról

Ha nincsen további észrevétel, akkor továbblépnénk a 3. napirendi pontra, a vízügyi intézményrendszer folyamatban lévő átalakítással kapcsolatos tájékoztatásra.

Ismételten megkérem Illés Zoltán államtitkár urat, illetve Papp Károly helyettes államtitkár urat, hogy összességében maximálisan 20 perces időkeretben – ketten együtt osszák meg ezt az időkeretet – tájékoztassák a bizottságot a folyamatban lévő átalakításról, ennek szakmai indokairól és a várható új rendszer működésének rejtelseiről.

Dr. Illés Zoltán tájékoztatója

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagyon egyszerű és könnyű feladatot ad nekem elnök úr, annál is inkább, mert ez is legalább egy fél éves téma, tehát semmi újdonság nincsen benne, sőt nem is számtalan, de számos – megszámlálható, mennyi – interpellációnak, illetve kérdésnek, azonnali kérdésnek volt ez a témája az elmúlt időszakban a parlamentben.

A következő állásfoglalást teszem.

1. A kormány döntött arról, hogy kiemelt számára a közmunkaprogram. Ennek az okait nem kell boncolgatni, mert mindenki tudja, ezért nem kívánom az időt erre vesztegetni.

2. Elindul a Start-program, amely kimunkálásának letéteményese, legnagyobb ügyvivője, legnagyobb ereje Papp Károly helyettes államtitkár úr, aki bizonyára majd tesz erről említést. A közmunkaprogram az elkövetkezendő időszakban Start-programként fut tovább. Természetesen eddig is volt közmunkaprogram, mint ahogy azt Gógös képviselő úr interpellációjára adott válaszában is elmondtam, természetesen eddig is folyt közmunkaprogram a vízügy kebelén belül 11 ezer emberrel: 9 ezer a vízügyi igazgatóságok mentorálása, felügyelete, szakmai irányítása kapcsán, a fennmaradó 2 ezer ember pedig a víztársulások kebelén belül végezte a közmunkaprogramot. Ha az a döntés születik, hogy 35 ezer embert kell közmunkaprogramban foglalkoztatni a vízügyi igazgatóságoknál, akkor az valósul meg – mert ez a döntés született, hogy igenis, nem 11 ezer, hanem 30-35 ezer ember dolgozzon közmunkaprogramban –, az pedig az én álláspontom szerint teljesen jogos felvetése a Belügyminisztériumnak és a belügyminiszter úrnak, hogy ha a közmunkaprogram odatartozik, akkor annak valamennyi strukturális, személyi, irányításbeli – kinevezés, leváltás – vonatkozásának egy kézben kell lennie. Így van.

Még egyszer tehát: azzal a rendszerrel is meg lehet csinálni, ami eddig működött. Ez egy másik rendszer, és meg vagyok róla győződve, hogy meg lehet csinálni, azt a célt, amit a kormány kitűzött, meg lehet valósítani hatékonyan, nagyon jól megszervezve, ehhez viszont egy kézben kell lennie az összes, közmunkával kapcsolatos tevékenységnek és teendőnek. Ez az alapállás; ezt lehet vitatni, de innentől kezdve az összes többi lépés logikus. Ugyanúgy – mellelleg szakmai tekintetben –, mint ahogy a már emlegetett erdészeti tekintetében az állami erdészeti vállalatok a Fejlesztési Minisztérium alá tartozó Magyar Nemzeti Vagyonkezelőhöz tartoztak kinevezési jogkörök tekintetében, vagyongazdálkodási tekintetben, ennél a tárcánál, pont a Vidékfejlesztési Minisztériumnál az erdészettel kapcsolatos feladatok koordinálása, a szakmai feladatok koordinálása, nemzetközi vonatkozások, hatósági jogkörök itt vannak. Ennek pandanjaképpen a vízügyek területén ugyanígy itt maradnak a EU-val kapcsolatos követelmények, az EU-val kapcsolatos információáramlás, itt marad az összes hatósági jogkör, itt marad az összes törvényalkotás, jogszabályalkotás, az összes nemzetközi ügy,

ugyanakkor ami a közmunkát érinti, még egyszer hangsúlyozom, a vízügyi igazgatóságok vezetésével, az kerül a Belügyminisztériumhoz.

Szeretném azt is megjegyezni, hogy miközben ez államigazgatási irányítás tekintetben egy változást jelent – a változás nem biztos, hogy rossz, ab ovo lehet jó vagy rossz, de ezt majd az idő mutatja meg –, sietve teszem hozzá, hogy innentől kezdve például az árvízi megelőzés és védekezés, belvízi megelőzés és védekezés feladatköre a Belügyminisztériumhoz tartozik. Mellesleg említettem már a mostani amerikai utamat, ahol az egész Egyesült Államokban az árvízi megelőzés és védekezés az ottani Ministry of the Interiorhoz vagy Department of the Interiorhoz, magyarul az ottani Belügyminisztériumhoz tartozik. Ez egyáltalán nem az ördögtől való konstrukció, és nem azért, mert így csinálják az Egyesült Államokban, hanem azért, mert a feladatokat ugyanúgy meg lehet tenni.

Most jön a slusszpoén, legalábbis a saját szavaim kapcsán azt gondolom, hogy az én slusszpoénom: attól, hogy a közel 4000 fős állományból 340 ember, akik a vízgyűjtő-gazdálkodással, a vízrajzzal és egyéb más vízügyi szakmai feladatokkal foglalkoznak egy-egy vízügyi igazgatóságon, az én felügyeletem alá tartoznak, attól azok az emberek január 1-jétől kezdődően ugyanabban a szobában ülnek, ugyanaz a kolléga van mellettük két szobával, hat emelettel feljebb vagy lejjebb, tehát ilyen tekintetben semmifajta változás nem fog történni. Amikor pedig menni kell a gátra – mert aki a vízügynél van, mindenkinek mennie kell –, akkor ez azt jelenti, hogy azok a kollégák, akik a szakmai részét csinálták egy éven keresztül, ugyanúgy menni fognak, mint az a másik kolléga, aki a szakaszmérnökségen van, és egész éven keresztül irányította a munkálatokat vagy mondjuk a kaszáltatást, tehát hatékonyság tekintetében semmi különbség nincsen.

Egy dolgot mondott az egyik vízügyi igazgató, akinek nem árulom el a nevét: azt mondta, hogy amikor a hatósági feladatokat az előző kormányzat időszakában elvitték a vízügytől, akkor elvitték az embereket is egy másik irodába, egy másik helyre. Ez nem az a helyzet. Egyetlenegy ember sem megy át másik épületbe, másik helyre, ugyanazok az emberek ugyanott maradnak ugyanazokkal a feladatokkal, mint amelyeket eddig elvégeztek. Semmifajta csorbulása nem történik a védekezési kapacitásnak, sőt én azt gondolom, hogy pont ellenkezőleg, mert amennyire én kemény vagyok itt a törvények végrehajtása és az apparátus irányítása tekintetében, nálam keményebb embert is megismertem: itt ül mellettem, és át is adom neki a szót.

ELNÖK: Köszönöm. Papp Károly helyettes államtitkár úr!

Papp Károly tájékoztatója

PAPP KÁROLY közfoglalkoztatásért felelős helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bizottság! Nem kívánom megismételni azokat a felvezetéseket, amelyek a kormánydöntést megelőzték, hiszen államtitkár úr nagyon részletesen elmondta azokat. Azt hiszem, hogy a feladat és a hatáskör vonatkozásában a döntések megszülettek, a törvényjavaslat, amely a parlament asztalán fekszik, mindenki előtt ismert.

Jelen pillanatban a szervezet kialakítása és az előkészítés zajlik a Belügyminisztériumban, amely alapján a vízügyi terület középírányító szerve egy országos vízügyi főigazgatóság lenne, amelynek az alárendeltségébe és az irányításába tartozna a tizenkét vízügyi igazgatóság 2012. január 1-jét követően, mellettem, az általam vezetett helyettes államtitkárságon pedig egy vízügyi koordinációs főosztály működne, amely a Vidékfejlesztési Minisztériumban maradó vízügyi feladatok együttműködési, koordinálási tevékenységét és feladatrendszerét végezné. Azon dolgozunk munkatársaimmal és a szakértőkkel a Belügyminisztériumban, hogy megfelelő működési feltételek biztosításra

kerüljenek, a vízügyi terület képessége megmaradjon békeidőben, árvízi és belvízi védekezés időszakában egyaránt.

A Start-munka vonatkozásában pontos adatokat mondott erről az évről Illés Zoltán államtitkár úr. Én kértem egy tájékoztató jellegű felmérést a vízügyi igazgatóságok igazgatóitól november 9-ére, ami alapján a vízügyi igazgatóságok és a víztársulatok a jövő évben 28 300 fő bevonását tervezik a közfoglalkoztatási programokba. Természetesen folyamatosan vizsgáljuk azokat a projekteket is, amelyek előkészítés alatt vannak, vagy amelyek zajlanak, hogy a tekintetben a közfoglalkoztatás milyen módon, milyen mértékben vonható be a projektek megvalósítása terén.

Elnök úr, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vízügyben érintett szakmai szervezetek képviselőit szintén meghívtunk az ülésre: az Országos Környezetvédelmi Tanács képviselőjében Bulla Miklóst, a Környezetvédelmi és Vízügyi Szakszervezet képviselőjében Hamza Istvánt és a Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési tagozat képviselőjében Rónay Istvánt, akik megfogalmaztak szakmai álláspontot az átalakítással kapcsolatban. Megkérem önöket, hogy röviden ismertessék a bizottság számára ezt a szakmai álláspontot, és ehhez foglaljanak helyet az asztalnál.

Elsőként megadom a szót Bulla Miklós úrnak az Országos Környezetvédelmi Tanács képviselőjében. Kérem, hogy tájékoztassa a bizottságot a Környezetvédelmi Tanácsban kialakult véleményéről!

Bulla Miklós tájékoztatója

Bulla Miklós (Országos Környezetvédelmi Tanács): Tisztelt Elnök Úr! Képviselő Hölgy, Képviselő Urak, Államtitkár Urak! Ahogyan az elnök úr fogalmazott, az én feladatom és lehetőségem tájékoztatást adni az Országos Környezetvédelmi Tanács két állásfoglalásáról, ugyanis a tanács feladata és jogállása a környezetvédelmi törvényben megfogalmazott módon, hogy a kormány számára a döntést megelőzően, ha ez törvénymódosítást is igényel, akkor törvénymódosítás benyújtása előtt javaslatot tegyen, a kormány pedig mérlegel, és dönt arról, hogy mit kezd vele.

A november 2-ai kormánydöntést megelőzően az Országos Környezetvédelmi Tanács kifejtett egy rövid álláspontot, amelyben annak a hangsúlyozását tartotta fontosnak, hogy a döntés meghozatala előtt, a törvénymódosítás parlamenthez történő benyújtása előtt javasolja és kéri a kormánytól, hogy még egyszer fontolja meg ezt a formálódó döntését arra való hivatkozással, hogy a feladatirányítás és a szervezetirányítás szétválasztása kockázatos lehet döntően és alapvetően abban az összefüggésben, amit mindkét államtitkár úr említett is. Nevezetesen az egységes vízgazdálkodást, amelynek valamikor – amikor erre szükség van – akkor az árvíz- és belvízvédelem is része, rendkívül hosszadalmas megelőző munkáknak, együttműködési munkáknak kell előkészíteni, tehát a vizek többlete elleni eredményes védekezésnek, ahogy más törvények és jogszabályok is fogalmazznak, az egységes, ráadásul a Kárpát-medence közepén a szomszédos országokkal való állandó együttműködés feltételezését kell jelentenie. Az Országos Környezetvédelmi Tanács tehát aggályosnak tartotta a vízgazdálkodás különböző funkcióinak a szétválasztását. Azzal kapcsolatban, hogy a közmunkaprogram eredményesen megvalósuljon, a tanács a támogatásáról és arról a reményéről tájékoztatta a kormányt, hogy ez sikeresen meg fog valósulni. Az Országos Környezetvédelmi Tanács mindkét állásfoglalásában az van benne, hogy a közmunkaprogram megvalósításának jelentős részét saját maga is a környezetvédelmi és vízgazdálkodási infrastruktúrák megvalósításának és fenntartásának a területén látja, tehát ezzel kapcsolatosan ennek a munkaprogramnak a sikerességében bízunk, az aggálya a szervezetirányítás és a feladatirányítás szétválasztásával volt kapcsolatos.

A kormánydöntés ezek után megszületett. Az Országos Környezetvédelmi Tanács még egy felkérést kapott a kormánydöntés és a törvényjavaslat-módosítás beterjesztése után, most már a részletszabályokat illetően, tehát a kormányrendeletekről való véleménymondást illetően, és ezzel kapcsolatosan is kifejtettük az álláspontunkat. Közben az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak volt egy plenáris ülése, ahol a testület tájékoztatást kapott a költségvetési törvényről, ami az első állásfoglalás idején még nem történt meg, tehát a pénzügyekkel kapcsolatosan nem volt áttekintése.

A szervezet- és környezetirányítással kapcsolatos aggályok kifejtése után azzal tudom még kiegészíteni az Országos Környezetvédelmi Tanács második álláspontjáról való beszámolómat, hogy ebben már a szervezetek megduplázásával kapcsolatos kérdésünket vagy aggályunkat is megfogalmaztuk. Nyilvánvalóan arra gondolunk, hogy addigra a részletes kormányrendeletek megismerése nyomán már látható volt, ami a törvénytervezet benyújtása előtt még nem volt látható, hogy középírányító szervből is kettő lesz – nemzeti környezetvédelmi intézet és Országos Vízügyi Főigazgatóság – és a tizenkét vízügyi főigazgatóság, valamint a nemzeti környezetvédelmi intézet kirendeltsége; így fogalmazott ez az előterjesztés. Ezzel kapcsolatosan azt fejtette ki a tanács, hogy aggályosnak látja, hogy ez költségnövekedéssel fog járni, miközben az a koordinációs pluszmunka, amire Papp Károly államtitkár úr is célzott – nevezetesen hogy a két szervezet béke, árvíz és belvíz idején történő együttműködését biztosítani kell –, legalábbis felveti annak a kockázatát, hogy az információáramlások sebessége és hatékonysága nem nő, hanem csökken, miközben a szervezetek működtetésének költségei és nehézsége viszont nő. Ez a lényege annak a két állásfoglalásnak, amit az Országos Környezetvédelmi Tanács a kormányhoz eljuttatott.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Következőként a Környezetvédelmi és Vízügyi Szakszervezet képviselőjének, Hamza István csoportvezető úrnak adnám meg a szót.

Hamza István tájékoztatója

HAMZA ISTVÁN (Környezetvédelmi és Vízügyi Országos Szakszervezet): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszony, Képviselő Urak, Államtitkár Urak! Amikor szót kértem és szót kaptam, akkor nem annak a közel 2500 szakszervezeti dolgozónak a nevében szólalnék meg, akiket alapvetően képviselek, nem is annak a közel 4000 vízügyi igazgatósági dolgozónak a nevében szólalnék meg, akiket ez egzisztenciálisan érint, nem arról van szó, hogy ez egzisztenciális kérdés, és a jövőnkre gondolunk, hanem az egész magyar vízügy ügyében szeretnék szót kérni, és szeretnék elmondani egy-két gondolatot. Azért bátorkodom ezt megtenni, mert közel negyven éve ez a hivatásom. A Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság az első és egyetlen munkahelyem, öt évig tanultam az egyetemen, két évig szakmérnöki képezést szereztem, tíz éve egyetemi szinten tanítom a hidrológiát. Ha én annak idején nem a Műszaki Egyetemre, hanem az orvosira jelentkeztem volna, akkor most egy kórházban operálnék, ha mondjuk a színművészetire jelentkeztem volna, akkor esetleg egy színdarabot rendeznék.

Azért merek erről a kérdéstről beszélni, mert a tanulmányaim és az élettapasztalatom alapján úgy gondolom, hogy bátran mondhatom azt, hogy a vízügyi ágazat az ország jobbításán dolgozók munkáját semmilyen mértékben sem óhajtja gátolni és akadályozni, sőt egész életünkben azon dolgoztunk, hogy ez a munka a lehető legjobban menjen. Képzett és tapasztalt szakemberekből állunk. Amikor azt mondjuk, hogy a közmunkaprogramot természetesen a legteljesebb mértékig támogatjuk, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy ez sikeres legyen, akkor azt is ki kell jelentenünk, hogy a vízügy egésze nem látható el közmunkásokkal, mert ott olyan szakembergárdára van szükség, aki azt megfelelően el tudja látni; a vízügyi tevékenység egy jelentős része abszolút nincs összefüggésben a közmunkával.

Azt is el kell mondani, hogy a szakma egyhangú megítélése szerint egyrészt alapján véve majdnem teljesen mindegy az, hogy melyik minisztériumhoz tartozunk, az a lényeg, hogy a minisztériumon belül a vízügyi ágazat egységes legyen, szakmai irányítású legyen, másoktól független legyen, és még egyszer hangsúlyozom, a legfontosabb az, hogy egységes legyen. Ezért mi nagyon jól el tudjuk képzelni magunkat úgy, hogy a Belügyminisztérium keretébe tartozik a teljes vízügyi szakma minden egyes részletében, nagyon jól megvoltunk és el tudjuk magunkat képzelni a Vidékfejlesztési Minisztérium keretein belül is. Ha volna ilyen, hogy oktatásügyi minisztérium, oda nem biztos, hogy jó lenne tartozni, mert lehet, hogy egy földrajztanár úgy gondolná, hogy jobban tudja, hogy mit kell csinálni, mint mi, de mondjuk az egészségügyi minisztériumhoz szívesen tartoznánk, mert egy orvos talán nem akarná megmondani, hogy nekünk mit és hogyan kell csinálnunk.

A lényeg az, hogy ezeket a tevékenységeket – mert ezek összefüggésben vannak – nem lehet szétválasztani, mert teljes bizonyossággal kijelenthető az, hogy a szétválasztás, az ágazat szétszakítása gazdaságtalan, a szellemi kapacitások felesleges megkétszereződését jelenti, és működésképtelen. A Környezetvédelmi Tanács előttem felszólaló képviselője ezzel kapcsolatban az aggályait fejezte ki, mi pedig ezekre az aggályokra csak rá tudunk erősíteni. Bátran mondom azt, amit mondok, mert tudom, hogy ugyanezt a véleményt képviseli a Magyar Tudományos Akadémia illetékes bizottsága, tudom, hogy ezt az álláspontot képviseli a Magyar Mérnöki Kamara, tudom, hogy ugyanezt az álláspontot képviseli a nagy hírű Magyar Hidrológiai Társaság, tehát azért merem én ezt képviselni, mert mindenki ezt képviseli, aki a vízgazdálkodás különféle szakterületein dolgozik, és bátran vállaljuk – én személy szerint is meg az ágazat is – az ezzel kapcsolatos szakmai vitát. Mindenkiel szembe tudunk nézni, én bátran a szemébe nézek mindenkinek, és bátran vállalom, hogy ők is a szemembe nézzenek, de itt az a probléma, hogy úgy látjuk, hogy egy arctalan fantommal kell küzdenünk, egyszerűen meg se hallgatnak bennünket; egy szakmát nem hallgatnak meg. Én erre a munkára jelenleg személyesen jelentkezem, kész vagyok ebben a munkában részt venni.

Elnézést kérek, hogy egy profanizált gondolattal szeretném zárni a gondolataimat, de itt, a Kárpát-medencében mindenkinek ismernie kell a víz jelentőségét. A profanizált gondolatom az, hogy Szent Pál az Istenről mondta azt, hogy benne élünk, mozgunk és vagyunk, de ugyanezt el lehet mondani a vízről is: minden ember számára, aki a Földön él, a víz alapvető jelentőségű, és a Kárpát-medencében ez különösen is alapvető jelentőségű. A magyar vízügy sorsa nem 4000 embernek a sorsa, hanem az országnak a sorsa, a nemzetnek a sorsa.

Tisztelettel kérem, könyörgöm a döntéshozóknak, hogy vegyék ezt figyelembe, a képviselők tekintsenek el a politikai hovatartozásuktól, mert a magyar vízügy sorsa nem politikai ügy, hanem egy szakmai ügy, és tisztelettel kérem, könyörgöm, hogy a szakma meghallgatásával szülessen meg az a döntés, ami a jövőnköt illeti, és ebben a döntésben a legfontosabb kérdés az, hogy a szakma egysége megmaradjon. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Végül megadom a szót a Mérnöki Kamara vízgazdálkodási és vízépítési tagozata megbízott ügyvezető elnökének, Rónay Istvánnak. Arra kérem Rónay urat, hogy egy maximum ötperces időkeretben tájékoztassa a bizottságot a tagozat kialakított álláspontjáról.

Rónay István tájékoztatója

RÓNAY ISTVÁN megbízott ügyvezető elnök (Magyar Mérnöki Kamara vízgazdálkodási és vízépítési tagozata): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselő Hölgyek, Urak! Tisztelt Helyettes Államtitkár Urak! A Magyar Mérnöki Kamara szakmai

megfontolásból tett közzé egy állásfoglalást ebben a témában. Nem szeretném ezt teljes mértékben megismételni, csupán néhány gondolatot szeretnék ebből kiemelni.

A világ az integrált vízgazdálkodás irányába tart, és a Magyar Mérnöki Kamara szakmai meggyőződéstől vezetve azon az állásponton van, hogy Magyarországnak – különösen, ha figyelembe vesszük az ország természetföldrajzi, vízrajzi helyzetét – követnie kell ezt az irányt. A Magyar Mérnöki Kamara fontosnak és jónak tartja a kormány nemzeti közfoglalkoztatási programját, a maga részéről minden segítséget megadott annak előkészítéséhez, és kifejezte érdekeltségét az eredményes végrehajtásban.

Ezen a területen jelentős feladatokat vállaltunk. A vízgazdálkodásnak jelentős feladatai lehetnek, és érdekelt ennek az eredményes végrehajtásában is. Az előkészítésben pont az MMK, a Magyar Mérnöki Kamara vízgazdálkodási tagozata volt az, aki úttörő és nagyon jelentős szerepet vállalt a tagozat elnökének, Reich Gyulának a vezetésével, aki jelenleg külföldön van, és nem ért haza erre az ülésre.

A Belügyminisztérium is hivatalosan jelezte és elismeréssel nyugtázta a Magyar Mérnöki Kamarának ezt a munkáját a Start-program előkészítésében. Már korábban is jeleztük, hogy ha a kormány úgy látja és úgy dönt, hogy a Start-program eredményes végrehajtása megkívánja a vízügyi kormányzati irányítás áthelyezését, átszervezését, akkor a Magyar Mérnöki Kamara támogatja az intézkedést, azonban hozzátettük, hogy szakmai szempontból az integrált vízgazdálkodás érdekében a teljes feladat és szervezet áthelyezését tartjuk jó megoldásnak.

A kamara szeretné megismerni azokat a hatásvizsgálati eredményeket, amelyek alátámasztják, hogy a jövőben milyen garanciái vannak a szakmailag összehangolt működésnek, és hogy a megadott vagy megosztott működés mennyiben előnyösebb az integrált vízgazdálkodás szempontjából, továbbá hogy mekkora többletköltséggel lehet hatékony működőképességet fenntartani.

Szeretnénk kihangsúlyozni, hogy a víz érték, éppen ezért javasoljuk, hogy a kormány a szintén nagyon fontos közmunkaprogram eredményes végrehajtását úgy oldja meg, hogy a vízgazdálkodás szintén kiemelt, fontos szempontjai ne sérüljenek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatásokat. Most megadom a lehetőséget a bizottság tagjainak kérdésekre, észrevételekre.

Elsőként Bödecs Barna jelezte, hogy hozzá kíván szólni.

Kérdések, hozzászólások

BÖDECS BARNA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr.

Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Bizottság! Köszönjük a tájékoztatást. Engedjék meg, hogy röviden ismertessem a Jobbik Magyarországért Mozgalom álláspontját ebben a kérdésben. A Jobbik Magyarországért Mozgalom a vízügy belüghöz való átcsoportosításával nem ért egyet. Rendkívül aggályosnak tartjuk azt, hogy a szervezetirányítás és a döntés különvált a szakfeladattól és szakmai irányítástól. Úgy gondoljuk, hogy a döntési szint és a szakmai feladat különválasztása a végrehajtásnál gondokat jelenthet, illetőleg komoly szakmai problémákat okozhat az egyes feladatellátások súlyozásában.

Nem értjük azt, hogy miért pusztán a végrehajtási funkció áll e döntés meghozatala mögött, hiszen a közmunkaprogram az ennek a szakfeladatnak a végrehajtása. A közmunkaprogram szakfeladat fölé emelése álláspontunk szerint lehet, hogy egy kiemelt kormányzati cél prioritását kívánja a közvélemény előtt megjeleníteni, de hosszabb távon súlyos károkat okozhat a szakmának. A vízügy nem csak árvízvédelmi vagy katasztrófavédelmi kérdés, de idetartozik a felszín alatti vizek védelme, idetartozik az a súlyos magyarországi vízügyi probléma, hogy nem tudjuk megtartani a vizeinket és így tovább, ilyen értelemben tehát az egységes vízügyi irányítás mellett állunk ki.

Nem értem államtitkár urat akkor, amikor arról beszél, hogy milyen jó, hogy az erdészetek a Magyar Fejlesztési Bankhoz kerültek, ott is ellátható, és ez így tökéletes. A Jobbik Magyarországért Mozgalom szerint ez is egy hiba volt; az erdészeteknek is a szakmai irányítóhoz kellene tartozniuk döntési pozíció és tulajdonosi pozíció tekintetében is. Nem hiszem, hogy az egyik hibát a másikkal kellene takargatni.

Nyilván a kialakult helyzetben egyfajta kármentést kellene tenni, meg kellene próbálni a szakfeladat és az irányítás integrációját. Hogy ez melyik tárca keretében valósul meg, az nyilván kormányzati kompetencia kérdése, de úgy gondoljuk, hogy ezt rövid távon orvosolni kellene annak érdekében, hogy közép- vagy hosszú távon ne alakuljanak ki olyan helyzetek, amelyek az ország kárára válnak, illetőleg hogy megmaradhasson ennek a szakmának a hitele, ennek a szakmának a súlya a feladatok ellátásában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy Andor alelnök úr a következő felszólaló, aztán Szabó Imre alelnök úr következik.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Azzal szeretném kezdeni, hogy számomra nagyon hasznos ez a bizottsági ülés, ez a napirendi pont, mert közvetlenül hallhatom azokat, akik ebben a szakmában dolgoznak, valamint az érintetteket ennek az intézkedésnek a következményeiről. 2004 óta vagyok ennek a bizottságnak a tagja. Nézzék el nekem, hogy én nem vagyok vízügyi szakember, jogvégezett ember vagyok, de mivel ez a bizottság mindig is foglalkozott vízügyekkel, vízügyi kérdésekkel, elég sok vízügyi szakemberrel találkoztam, jártam rengeteg, vízüggyel kapcsolatos konferencián, voltam vízügyi igazgatóságon, láttam árvizet közvetlen közelségből, ugyanakkor, mivel nem vagyok szakember, lehet, hogy az én véleményem nem lesz annyira hiteles, mint azoké, akik ehhez sokkal jobban értenek, akik ezt tanulták.

Hallgatva Hamza István, valamint Bulla Miklós és a kamara képviselőjének hozzászólását is, arra a megállapításra jutottam, hogy ők aggódnak a magyar vízügy jövőjéért; hozzászólásomat úgy is lehetne jellemezni, hogy a magyar vízügy Canossa-járása vagy vesszőfutása, amit én most hallok. Talán többen utaltak arra, hogy ez a vízügyi szakma annyi mindent megélt az elmúlt húsz évben – utalok akár a gabčíkovo–nagyvarosi erőművel kapcsolatos nehézségekre, hogy így fogalmazzak, arra, hogy hány tárcát megjártak az elmúlt évtizedekben –, de mindegyikük azt mondta a hozzászólásukban, hogy majdnem mindegy, hogy hol vannak, amiben persze volt egy kis cinizmus is, a lényeg az, hogy egyben legyenek.

Hallgatva az államtitkár urak hozzászólását meg az önökét is, én a fejemben politikusként a következő mezsgyét próbálom járni, és erről itt a nyilvánosság előtt is beszélni. Úgy látom, hogy van számos olyan dolog, amiben egyetértés van. Azt senki nem vitatta, hogy a közmunkaprogram egy értelmes dolog, és az is egy értelmes döntés, hogy az a Belügyminisztérium szervezésében kerüljön megvalósításra – úgy látom, hogy ebben mindenki egyetértett –, ahol én a jelentős különbséget látom, hogy ha már odakerül a vízügy egy része, nevezetesen a vízkárelhárítás, legyen az árvíz vagy belvíz, akkor azt mondják a szakemberek, hogy kerüljön oda a feladat többi része is, tehát a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés, a vízkeretirányelv által támasztott követelményeknek való megfelelés, vagyis ne válasszuk ketté a feladatot, hanem legyen minden a BM-ben, ha már a közmunkával kapcsolatos dolgok miatt ez odakerül. Úgy látom, hogy ebben is van egyfajta egyetértés a szakmában, a politikai döntés viszont arról szólt, hogy egy része a dolgoknak a BM-be kerül, a másik része meg maradjon a Vidékfejlesztési Minisztériumnál, ahogy ezt államtitkár úr mindjárt az elején világossá tette. Nagyon sok emberrel találkoztam azóta, amióta ez a döntés megszületett, aki azzal keresett meg, hogy nem lesz ez így jó, segítsünk – egy évtizedes vízmérnöki kultúrának, szakmának a végét vizionálták –, mert ha kettéosztjuk, és a szervezeti

meg a feladatrányítási feladatokat máshova delegáljuk, akkor ez a rendszer nem fog működni.

Nekem igazából az lenne a kérésem – és most nem fogalmazok meg pártvéleményt –, hogy mondja meg nekem valaki, hogy miért nem fog működni, egy olyan embernek, aki nem vízügyes. Ez egy ab ovo kijelentés, hogy ez a rendszer, ahogyan az államtitkár úr az elején elmondta, tényleg működésképtelen ebben az állapotban. Mondjanak olyan érvet is, amit egy laikus meg tud érteni, mert amikor ezt megkérdézem vízügyes szakemberektől, mindig elmondják nekem, hogy nem szabad kettéválasztani az árvíz, belvíz elleni védekezést meg mondjuk a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítését. De miért nem? Mondják már ki, hogy mi az, amiért ezt nem szabad!

Azt szeretném kérni önöktől, hogy azt ne feltételezzék se egy miniszterelnökről, se egy államtitkárról, hogy szét akarja verni a vízügy rendszerét, mert egész eddigi tevékenységünk sok mindennel jellemezhető, de azzal nem, hogy pont a magyarországi vízügyet mi verjük szét; ezt a történelmi küldetést, hogy úgy mondjam, nem szeretnénk azért a vállunkra tenni, tehát nem ez a szándék. Azt látom, hogy ez a kardinális pont, hogy akkor menjen át inkább minden a BM-be, mert a vízügy, ha úgy tetszik, a Környezetvédelmi Minisztérium megszűnését még értékelte is, mert egy helyre kerültek, végre a vízminőség-meg a vízmennyiség-védelem a Vidékfejlesztési Minisztériumba került, majd egyik napról a másikra, miután már majdnem fellélegeztek (*Bödecs Barna: Így van.*), úgy élik meg, hogy most megint jön egy nyomás, egy részünket elveszik, és akkor inkább mi is mozogjunk tovább, de maradjunk egyben. Mi, politikusok meg egy kicsit tétlenül állunk egy ilyen helyzetben, mert azt halljuk, hogy ez egy jó döntés, a szakma meg azt mondja, hogy nem jó döntés, hanem inkább akkor mindnyájan menjünk el a BM-be.

Akkor Illés Zoltánt is megkérdézem, hogy miért nem engeded el, ha ez a jó döntés, hadd halljunk már végre olyan érveket a szakmától is, hogy miért kell egyben maradni, ha meg abban konszenzus van, hogy egyben kell maradni, akkor miért nem engedi el a tárca, vagy akkor miért nem kerül vissza. Igazából itt látom a probléma gyökerét, és ha ez az ügy most napirendre került, azt szeretném kérni, hogy ne csináljunk belőle politikai presztízsvitát; több szakmai hozzászólásból is elhangzott, hogy ez már túl van azon. Nem szeretnék egy olyan döntést megélni, aminek valóban az lesz a következménye, amivel itt riogatnak bennünket, hogy szétesik a magyar vízügyi igazgatás, és nem fogunk tudni az árvizek ellen védekezni. Nem láttam elnök úr sajtótájékoztatóját, de volt valami csónakos történet is, amit nem is értek pontosan, de nem is ez a lényeg.

Összegezve azt szeretném mondani, hogy próbáljunk meg higgadtak maradni, de erre a kérésre nagyon szeretnék választ kapni a szakmától, hogy magyarázzák el, hogy miért nem maradhat egyben, vagy mi a hátránya a szétválasztásnak, Illés államtitkár úrtól meg azt kérdezném, hogy ha ezt elfogadja – lehet, hogy nem fogja elfogadni, ez valószínű –, akkor miért nem lehet elengedni az egészet.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Szabó Imre alelnök úr!

SZABÓ IMRE (MSZP): Azt gondolom, hogy egy bizottsági ülésnek és egy szakmai szakpolitizálásnak úgy van értelme, ahogy ezt most Nagy Andor alelnök úr tette. Abszolút nem szeretnék én se politikai kérdést csinálni az ügyből, de ha nem szakmai választ vársz, akkor azért eszembe jutott, hogy közös lónak túros a háta, és azért az a duplázás, ami itt lassan körvonalazódik, az bizony a szakmának nem túl sok jót sejtet.

A másik az értékoldalról való megközelítés. Én úgy ismertem meg a magyar vízügyet és azt a szakmai hálózatot, amelyet ők képviselnek, ami az egyik legjobb szakmai közösség,

időnként még azt is mondhatnám, hogy egy olyan szakmai család, amely rendkívüli módon összetartó és nagyon fegyelmezetten – még a mai közigazgatási rendszert is meghaladó módon fegyelmezetten – szolgálta a mindenkori magyar kormányzatot és a magyar érdekeket, tehát emiatt én ezt az értéket elsődlegesnek tartanám.

Egy másik példa jutott még az eszembe, és ez „A kaukázusi krétakör” példája, ami Nagy Andor alelnök úr felvetése kapcsán jutott az eszembe. Elvileg persze azzal értenék egyet, ha az egész dolog fel se merült volna, hanem kap a környezetvédelem, vízügy megfelelő kontingenst a közmunkaprogram kereteiből (*Bödecs Barna: Így van.*), azt mondják, hogy uraim, ezzel tessék gazdálkodni, és innentől kezdve csak egy koordinációt kellett volna megcsinálni a két tárca között, és – már bocsánat – hogy egy élő klasszikus idézzek, oszt’ jó napot. Na de a dolog ma már úgy néz ki, hogy kormánydöntés után vagyunk, legalábbis elindult egy folyamat, és legszebb reményeimem is meghaladná az, ha a két miniszter úr, Pintér miniszter úr és a tárca vezetője meg tudnának abban állapodni, hogy közösen fordulnak a miniszterelnök úrhoz, és azt mondanák, hogy akkor csináljuk vissza ezt a történetet. Ennek én ma nem látom a realitását. Ha így van, akkor viszont azzal kell egyetérteni, amit itt a szakmai képviselők is megfogalmaztak, mert akkor szervezési, végrehajtási, bizonyos értelemben még azt is hozzá kell tennem, hogy szervezettségi szempontok szerint mindenképpen az az előnyös, ha egy tárcánál, egy irányítás alatt, egy rendszerben működik, és természetesen egy vízgazdálkodás valósul meg.

Nekem mind a kettő elfogadható, az is, ha ezt valami kormányzati bölcsesség kapcsán mégis vissza lehet csinálni – nyilván az lenne a szívemhez közelebb álló –, de azt gondolom, hogy a kettőzöttség, a megosztottság, a dolog ilyenként való kezelése mindenkinek az aggályát alá fogja támasztani, és tényleg nem lenne szerencsés, ha jövőre majd azzal kellene foglalkoznunk, hogy miért nem hallgattak a szakmára, és miért nem figyeltek egy kicsit jobban rá.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én is szeretném elmondani az LMP, illetve a magam álláspontját, ezért erre az időre átadom az elnöklést Nagy Andor alelnök úrnak.

(Az elnöklést dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Átveszem az elnöklést, és megadom a szót Jávor Benedek úrnak.

JÁVOR BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen. A magam részéről én is nagyon előremutatónak tartom azt a hozzáállást és azt a megközelítést, ami itt a vitában kibontakozik, hogy közösen keressük a megoldást arra a – jelek szerint – problémára, amit a vízügy átalakítása a szakma és gyakorlatilag párthovatartozástól függetlenül a képviselők számára is jelent. Nekem az eddig elhangzottakkal összhangban meggyőződésem és az LMP-nek is meggyőződése, hogy a nagy múltú és nemzetközi viszonylatban is komoly hírnévvel rendelkező magyar vízügyi szakmát meg kell védeni, és olyan szervezeti rendszert kell kialakítani, amelynek keretén belül magas színvonalú szakmai munkát tudnak végezni. Ennek keretei meggyőződésem szerint egy egységes vízügyi irányítás formájában adhatók meg.

Egy picit reagálva Nagy Andor alelnök úr felvetéseire, hogy milyen szakmai problémák adódnak ebből a szétválasztásból: gondoljunk bele, hogy egy vízügyi területi szervnél, ahogy államtitkár úr elmondta, egy szobában fognak ülni olyan emberek, akik ugyanazon a területen ugyanazokért a célokért dolgoznak, és két különböző minisztérium hatálya alá tartoznak, tehát két különböző minisztertől, két különböző középvezetői intézményen keresztül, a Vízügyi Főigazgatóságon, illetve a nemzeti környezetvédelmi intézeten keresztül érkeznek meg a szakmai utasítások.

Ez nyilvánvalóan belekódolja a rendszerbe, hogy az egységes fellépést ellehetetlenítve egymásnak ellentmondó vagy egymással nem harmonizáló utasítások érkeznek a vízügyi szakma területi szerveihez, gátolva ezzel azt, hogy vészhelyzetben, árvízhelyzetben egységesen tudjanak fellépni, és a lehető leggyorsabban és a lehető leghatékonyabban tudják elvégezni ezt a munkát. Azt gondolom tehát, hogy egyrészt fölösleges a megkettőzés. Pont államtitkár úr hivatkozott a korábbi napirendi pontnál a költségvetés rendkívül kiszolgáltatott helyzetére, és ebben a helyzetben két középírányítói szintet hoz létre: lesz egy Országos Vízügyi Főigazgatóság meg egy nemzeti környezetvédelmi intézet. Feleslegesen jön létre ez a kettős irányítási struktúra, amelynek költségei vannak, és amely konfliktushelyzeteket tud létrehozni a vízügy területi szerveinek a napi munkájában, tehát azt gondolom, hogy mindenképpen az egységes irányítás a kívánatos.

Önmagában a közmunkaprogram meggyőződésem szerint nem érv erre az átalakításra. Múltánolva a Belügyminisztérium szándékát, örülünk annak, hogy a közmunkaprogram jelentős része a vízügy területén valósul meg, de jelentős közmunkaprogramok zajlanak a közútkezelőnél, a nemzeti parkoknál is. Ezek után akkor várhatjuk-e azt, hogy ezek a területek mind átkerülnek a Belügyminisztériumhoz a közmunkaprogramban való érintettségük miatt?

Érvelnék amellet is, hogy miért jó, hogy a Vidékfejlesztési Minisztériumban van egy egységes vízügyi ágazat. Az elmúlt években egy jelentős szemléletváltozás, szemléletváltás indult el a vízügyön belül, egy olyan egységes vízgazdálkodási, fenntarthatósági szemlélet, amely – részben épp a vízkeretirányelvben foglaltak megvalósítására, illetve a magyar vízügyi szakma által is megfogalmazottak végrehajtására – a környezetügyet, a vidékfejlesztést és a vízügyet egységében, egységes szemlélettel, tájgazdálkodási szemlélettel, vízvisszatartási szemlélettel próbálja kezelni.

Azt gondolom, hogy ha volt előnye a környezetügy és a vidékfejlesztés összevonásának és egy minisztériumba integrálásának, akkor az éppen az volt, hogy ezt az egységes szemléletet egy minisztériumon belül, egységes struktúrában lehet megvalósítani. Ennek a másfél éve még megfogalmazott kormányzati szándéknak homlokegyenest ellentmond az, hogy a vízügy egy részét ebből az egységes struktúrából elviszik, és nemhogy a környezetüggyel vagy a vidékfejlesztéssel nehezítik meg a vízügyi tervezés, a stratégiaalkotás és megvalósítás dolgát, hanem a vízügyön belül egy mesterséges kettéosztást hoznak létre. Azt gondolom tehát, hogy mindenképpen egy egységes vízügyi szervezetre van szükség, és a másfél éve megfogalmazott kormányzati szándékokkal összhangban ennek az egységes vízügyi szervezetnek a Vidékfejlesztési Minisztériumon belül kell működni. Hivatkozhatnék itt Somlyódy akadémikus úrnak és sokaknak az elmúlt több évtizedes szakmai munkájára, de nem akarom ezzel húzni az időt. Megengedem azt, hogy amennyiben ez a hajó elment, és nem örülve annak, hogy a vízügy elkerül a Vidékfejlesztési Minisztériumtól, én az utolsó pillanatig azért fogok küzdeni, hogy ez maradjon a Vidékfejlesztési Minisztériumban, de ha ezt nem lehet megtenni, akkor a kisebbik rosszként valóban azt gondolom, hogy az egész vízügynek az egységes, BM-hez való átadása az a megoldás, ami a felvetődő súlyos problémákat csökkenteni tudja.

Azt szeretném kérni a bizottság tagjaitól is, hogy ezzel az üléssel ne zárjuk le ennek a témának a tárgyalását, hanem közösen is gondolkozzunk azon, hogy a bizottság a továbbiakban közre tud-e még működni abban, hogy ezt a döntést valahogy továbbgondoljuk, továbbragjuk, és egy szakmailag kevesebb konfliktust kiváltó és jobb megoldást tudjunk kínálni a kormányzat számára. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Visszaadom az elnöklést Jávor Benedeknek.

(Az elnöklést Jávor Benedek, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs más felszólalás, akkor megadom a szót Illés államtitkár úrnak, illetve Papp Károly helyettes államtitkár úrnak, hogy válaszoljanak, reagáljanak az elhangzottakra.

Dr. Illés Zoltán reflexiója

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Hölgyeim és Uraim! Nem emlékszem, hogy utoljára mikor volt ennél könnyebb beszélgetésben részem, annál is inkább, mert ahogy így körbenézek – még a hátam mögé is –, erről a dolgról már sok mindenkivel beszéltem ötvennyolcezerszer, és ugyanúgy, ahogy most itt ülök, ugyanazzal az őszinteséggel és nyitottsággal.

Akkor kezdjük a felvetések sorrendjében az elején! Először is, egy tudásbeli, információbeli hiba van a rendszerben, ami aztán végighullámozott, és mivel tisztelettudóan nem szólhatok közbe, ezért most a végén kell jelezni, hogy egy tudásbeli hiba van, ami sokkal korábban a helyére tette volna a dolgokat, nevezetesen hogy középvezetői, középírányítási szinten nincs kettőzés. Az országos vízügyi főigazgatóság, OVF, ahogy helyettes államtitkár úr mondta, azért felelős, hogy a vízügyi igazgatóságokat abban a kontextusban – árvízi megelőzés, védekezés, közmunkaprogram – összekapcsolja a Belügyminisztérium megfelelő helyettes államtitkárságával, és ahogy elhangzott, a tetejébe ott működik majd egy főosztály, ami szakmai jellegű abban a kontextusban.

A másik intézmény, mondom Bulla Miklósnak is, nem környezetvédelmi, teljes tudatossággal, hanem környezetügyi, és azért környezetügyi – nem kell inteni rá, elnök úr –, az a különbség, hogy pont azért környezetügyi, mert ez magában foglalja a víz, a természetvédelem és a környezetvédelem területét, ugyanis ez egy háttérintézmény. Ez nem középírányító szerv, ez végre a környezetvédelem, természetvédelem, vízügy mint szakmai terület oly régen meglévő, majd tönkretett, lenullázott és nem létező háttérintézményének a felállítása. Hölgyek, urak, tehát nincs kettőzés, ez nem az, amiről önök beszélnek, ez az a háttérintézmény, ahol majd elemzéseket, szakértői munkákat csinálnak; ez az a hely, ahol olyanok dolgoznak, akik feladatvégzés kapcsán bért kapnak, fizetést kapnak, és nincsen külsős cég, amelynek kiadjuk sokkal több pénzért a szakértői megbízásokat. Ez lesz az a részleg, amely a hatástanulmányokat, a törvény-előkészítést, a számításokat, a vizsgálatokat végzi európai környezetügyi intézményrendszerként, ahogy az Európai Unió szintjén létezik, amelyet Environmental Protection Agencynek hívnak, és minden egyes országban van ennek pandanja Csehországtól kezdve Dániáig.

Szent Pált idézve mondta Hamza István, hogy benne élünk a Jóistenben. Nagy Andor alelnök úr felvetésére szeretném növelni a tétet és jelezni, hogy ezeregyszer elmondtam nyíltan és különböző helyeken, hogy a vízügy, a környezetvédelem meg a természetvédelem együvé tartozik szakmai tekintetben, úgyhogy tisztelt hölgyek, urak, nem a vízügy, hanem ez az egész együtt mehetne a Belügyminisztériumhoz, a Külügyminisztériumhoz, a Honvédelmi Minisztériumhoz, a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz vagy a Fejlesztési Minisztériumhoz, de a kormány megfontolt különböző forгатókönyveket, más szempontokat is figyelembe vett, és a kormány – amelynek én nem vagyok tagja – döntést hozott.

Az én felajánlásom tehát nem az, hogy a vízügy, mert abban az összefüggésrendszerben, amelyről Hamza úr beszélt, a vízügy lehasítása a környezetvédelemről, a természetvédelemről egy teljesen azt a rendszert megbontó cselekedet. Attól, hogy a vízügy – akár úgy, ahogy ő javasolja –, egy másik tárcánál lenne, nem lenne együttműködés a környezetvédelemmel és a természetvédelemmel? Dehogynem, mert szakmai kényszer, mert abban élünk, a Kárpát-medencében aztán végképp. Hogyan lehet természetvédelmet, vadvizes területek helyreállítását csinálni, ha nincs vízkormányzás vagy

nincs vízgyűjtő-gazdálkodás? Hogyan lehet környezetvédelmet, hulladékgazdálkodást csinálni akkor, hova teszi le a Sajó völgyében a szemételepet, ha nincs megfontolva annak a térségnek a hidrológiai helyzete? Ne vicceljenek már!

Lépjünk egy kicsit tovább! Nyújtsa fel a kezét ebben a teremben az, aki szeretne annál kisebb lenni, mint amilyen. (*Senki nem jelentkezik.*) Úgy látom, hogy ilyen nincsen, és én se szeretném feltenni a kezemet. Ezzel együtt a következő gondolat, amit szeretnék mondani, hogy milyen szétválasztás. Azt mondja elnök úr, hogy majd ellentétes utasításokat kapnak. Miről is? A Belügyminisztériumból nem azt fogják nekik mondani, hogy csináljátok meg a vízgyűjtő-gazdálkodással kapcsolatos terveket minden öblözetre az emlegetett Sajó völgyénél, ilyen utasítást nem fognak kapni a vízügyi igazgatók a Belügyminisztériumtól, mert nem azokat a részeket instruálják. Nincs ellentmondásos utasítás, mert ezt az utasítást a Vidékfejlesztési Minisztériumtól fogják megkapni, és a Vidékfejlesztési Minisztériumtól olyan utasítást nem fognak kapni, hogy ezen és ezen a szakaszmérnökségen ennyi és ennyi ezer embert helyezzenek el, szervezzék meg hozzá ezt és ezt.

Elnök úr próbálkozott itt egy érveléssel, de még egyszer jelzem, hogy ez nem érv, mert a rendszerből fakadóan az a rész, ami a belügynél van, nem tud olyan utasításokat adni, mert nem azzal foglalkozik, és ez fordítva is igaz. Akkor tessék másik érvelést mondani! Én is nagyon egyetérték Nagy Andor alelnök úrral, hogy amikor állásfoglalások történnek – nincs ezzel nekem semmi bajom –, akkor tessék alátámasztani az állásfoglalást. A megkettőzést már kiküszöböltem, mert kiderült, hogy nincs megkettőződés; az ellentétes utasításokat kiküszöböltem, mert nincs rá mód fizikai értelemben se. Ehhez képest mi a következő érv a tekintetben, hogy ez a rendszer nem működőképes, és veszélyeztetni mondjuk az árvízi, belvízi védekezést? Pont arról szólt az én érvelem, hogy ugyanúgy ott ülnek, mert ez a szétválasztás a valóság tekintetében, egy-egy igazgatóság életében vagy egy főhatóság mint minisztérium és az alá tartozó intézményrendszer tekintetében semmit nem változtat meg.

Innentől kezdve már csak egy momentum van, ahol Szabó miniszter úr megfoghatna engem, ügyesen is csinálja. Jelzem, én magam mondtam, hogy a közmunkát itt is meg lehetne csinálni 35 ezer fővel, de nem ez a kormánydöntés született; erre mondtam azt, hogy ez egy másik rendszer. Igen, lehetne itt is 35 ezer embert foglalkoztatni, mellesleg megjegyzem, Pintér belügyminiszter úrral teljesen egyetértettem, és mondtam belügyminiszter úrnak, hogy nem a közmunkaprogram az igazi megoldás ebben a tekintetben számomra, mindegy, hogy hol van most – persze nem mindegy, de mindegy ebben a kontextusban, a beszélgetésünk ezen szakaszában –, az igazi megoldás az lenne, és itt van válaszom Gögös úrnak meg az összes felvetésre is, ha nem közmunkaprogram lenne, hanem az ott megmértetett emberek közül kiválasztanának 6-8-10 ezer embert, és fizikai állományként bekerülnének státuszba a vízügyi igazgatóságokhoz, fizikai állományként, ahogy régen brigádokban voltak, Hamza úrnak, Rónay úrnak mondom, ahogy a vízügy legjobb időszakában brigádokba voltak szervezve a szegény cigányok meg a szegény magyarok. Nem közmunkás státuszban voltak, hanem minden nap bementek a munkahelyükre, minden nap kivezényelték őket az árokpartra, minden nap megkapták a gulyáslevest, elvégezték a munkát egy héten keresztül, majd péntek délután megkapták a fizetésüket, és úgy mentek haza a hétvégére, a következő héten pedig jöttek megint a heti fizetésért dolgozni, tehát fizikai státuszban dolgoztak.

Ez az, amiről én korábban beszéltem, és ez még mindig megvalósítható, teljesen függetlenül attól, hogy hol van a közmunkaprogram, mert ez a következő lépése lenne a dolognak, a pénzügyi fedezete pedig a közmunkaprogramban lévő fizetés, mert ezekben a brigádokban sem magas mérnöki fizetésért dolgozott a fizikai állomány. Hogy hol éri el ezt a célt, a Belügyminisztériumon belül vagy a Vidékfejlesztési Minisztériumon belül, az teljesen mindegy; számomra az a fontos, hogy egy erős, hatékony, árvízi és belvízi védekezés és megelőzés tekintetében működő rendszer legyen. Ami most történik, az egyáltalán nem veszélyezteti ezt.

Tudják, mi veszélyezteti az árvízi, belvízi védekezést és megelőzést? Tudják, mi? Az, hogy lesz-e végre egy olyan költségvetés, amikor előre odaadják a 16-20 milliárd forintot, és megcsinálják a csatornák kitisztítását, mint ahogy ebben az évben ez megtörtént, és nem utólagos finanszírozás van akkor, amikor a nagy baj van. A pénzügyi kormányzat csinálta mindig minden egyes évében idáig azt a dolgot, hogy úgyse lesz árvíz, úgyse lesz baj, minék kell odatenni előre determinálva a pénzt a költségvetésbe, hogy abból építkezzenek és csinálják a munkálatokat, ha meg véletlenül mégiscsak bejött az árvíz, akkor mindig volt pénz, minden egyes évben, akár szocialista, akár nem szocialista kormányzat volt, akár szocializmus volt, akár kapitalizmus, utólag mindig volt pénz, 35-40 milliárd forint, mert utófinanszírozás volt a dologból kifolyólag, és eddig soha nem volt az, hogy előre odaadták volna a kevesebbet, ami több, mint amennyi most van, annak érdekében, hogy eleve kiássák a csatornát, eleve kitisztítsák és eleve megépítsék a gátat. Tehát nem ez a struktúra, nem a mostani döntés, hanem igazából az a tétje a dolognak majd – de az egy másik történet, egy másik mese –, tehát nem működésképtelen, nincs megkettőzés, nincs szétválasztás. Van egy régi iskola, amit én tiszteletben tartok és elfogadok.

Integrált vízgazdálkodás továbbra is megmarad-e? Teljes mértékben. Azok az emberek fogják csinálni, akik most is csinálták. Nincs többletköltség. Hol lenne többletköltség? Ugyanaz a személyi állomány marad, ugyanúgy átmegy a másik irodába, átadja a dokumentumot, leül, konzultálnak, elkészítik a terveket, végrehajtják a feladatokat. Semmilyen többletköltség nincsen.

Azt mondja Bödecs úr, hogy az erdészet se jó. Erről vitázhatunk. Én majdnem hajlok az ő álláspontja felé, de szeretnék jelezni még valamit. Miért, az a döntés nem született meg, hogy a KvVM FI-t a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz tegyék? És az a döntés nem született meg, hogy a kvótakereskedelem ne a környezetvédelemnél legyen? Lehet csinálni a dolgot? Persze, hogy lehet. Jelen pillanatban is folyik ez a tevékenység mind európai uniós projektek tekintetében. Ja, hogy akkor innentől kezdve úgy néz ki, hogy Illés Zoltánnak kisebb a befolyása? Természetesen, de engem nem ez érdekel, nem ez motivál, hanem az motivál, hogy ebben az országban a dolgok mennek-e úgy, ami az ország érdekét érinti, és nem a presztízs vagy a nagyság vagy a nagy pénznek a kérdése.

Azt mondja Nagy Andor képviselő úr, hogy engedjem el; nemhogy elengedem, hanem még utána is dobom a környezetvédelmet is meg a természetvédelmet is, a szónak abban az értelmében, hogy nyugodtan, de nem ez a döntés született, azért, mert számos más szakmai szempontot és egyéb más szempontot fontoltak meg.

Nincs megduplázás – ezt már elmondtam –, kettőzöttség, megosztottság ebben a struktúrában nem létezik.

Tisztelt Elnök Úr! Azt gondolom, hogy jó lenne, ha hallanánk még érveket – ha van egyáltalán – a megosztottság- és a hatékonyságcsökkentés tekintetében, ugyanakkor szeretném jelezni, hogy én bármikor készen állok arra, hogy újabb és újabb beszélgetést folytassak a dologból kifolyólag, a másik oldalon pedig a hatékonyság a kormányzati döntések tekintetében is egy fontos szempont. Itt most visszautalok Szabó Imre bátorítására: én bátran bízom a kormányomban mint a kormányzat tagja. A döntés megszületett.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem Papp Károly helyettes államtitkár urat, kíván-e reagálni. *(Papp Károly: Köszönöm szépen, elnök úr, nem kívánok élni a lehetőséggel.)* Köszönöm. További kérdés? *(Nincs jelzés.)*

Én azért szeretnék röviden reagálni Illés államtitkár úr megszólalására, ezért erre az időre ismét át kell adnom az elnöklést Nagy Andor alelnök úrnak.

(Az elnöklést dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Átveszem az elnöklést.
Tessék!

JÁVOR BENEDEK (LMP): Csak nagyon röviden.

Államtitkár Úr! Azt mondja, hogy nincs kettéválasztás; szó szerint ez hangzott el. A teremben ülők belátására bízom, hogy az, hogy egy egységes intézményrendszert kettészedünk, és két minisztérium alá helyezünk, kettéválasztás-e vagy sem. Azt mondja, hogy a NEKI nem középírányítói szint, hanem egy háttérintézmény.

Kérdezem, hogy minek nevezhető az az intézmény, amelyhez a 347/2006. kormányrendelettel készülő melléklet tizenkét, egyébként a vízügyi igazgatóságok székhelyei szerinti tizenkét területi szervet rendel hozzá, tehát tizenkét darab területi szerve lesz ennek a NEKI-nek. Megmondom őszintén, ilyen minisztériumi háttérintézményt még a világon nem láttam, amelyik ilyen területi igazgatósági szinten, kirendeltségekkel működne. Ha az az intézmény, amelynek tizenkét területi szerve van, nem középírányítói szint, akkor micsoda, államtitkár úr?

Említette, hogy odaadják-e a pénzt, és hogy az lenne a kívánatos, hogy adják oda előre a pénzt. Hadd jelezzem, hogy 2009-ben tényszerűen a kövízigek költségvetése 29 milliárd forint volt, 2010-ben tényszerűen 41,5 milliárd forint volt, a 2011-es tervek szerint, megszorítás előtt 14 milliárd forint és 2012-es tervek szerint 11 milliárd forint, ami körülbelül negyede a 2010-es tényadatoknak. Ezek után megint csak a teremben ülőknek teszem fel a kérdést: önök szerint odaadja-e a kormányzat a pénzt annak a vízügyi szervezetnek, amelynek 2012-ben, akkor is, ha hozzáteszük az egész NEKI-nek a költségvetését, 13 milliárd forint alatt marad a költségvetése, odaadja-e a pénzt a kormányzat ennek az intézményrendszernek a működtetéséhez?

Államtitkár Úr! Azt gondolom, hogy ez a vízügyi átszervezés nagyon sok szakmai problémát vet fel, nagyon sok szakmai kritikát kapott, és azt gondolom, hogy egy konstruktív beszélgetést kell erről folytatni, hogy ez hogyan oldható meg. Úgy érzem, hogy ön egész egyszerűen elhárítja ezeket a felvetéseket, és nem kíván ezekről érdemben beszélni, hanem olyan állításokkal áll elő, amelyeket a saját kormánya benyújtott kormányrendelet-módosítási tervezetei cáfolnak, úgyhogy innentől kezdve nagyon nehéz lesz konstruktívan előrehaladni ennek a problémának az orvoslásában.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Visszaadom az elnöklést Jávor Benedeknek.

(Az elnöklést Jávor Benedek, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Imre alelnök úr jelezte, hogy kíván hozzászólni.

SZABÓ IMRE (MSZP): Elnök úr, bár nem külön megfogalmazva, de azért a hozzászólásomban mégis elhangzott egy javaslat, amit most szeretnék karakteresebben megfogalmazni. Arra szeretném kérni a kormányzó párt frakcióját, hogy a frakció fontolja meg azt, hogy a miniszterelnök úrhoz fordul annak érdekében, hogy a vízügyi ágazat egységes irányítás alatt valamelyik tárca keretében folytathassa a munkáját.

ELNÖK: Köszönöm. Államtitkár Úr!

DR. ILLÉS ZOLTÁN környezetügyért felelős államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Csak egy mondat erejéig: az elnök úr figyelmét elkerülte,

hogy a vízügyi igazgatóságok költségvetése nem a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz tartozik az elkövetkezendő időszakban, ha nem került el a figyelmét, akkor viszont hiába nekem címezi a felvetéseit.

Uram, akkor legyen következetes!

ELNÖK: Köszönöm. Én a helyzetet mutattam be, hogy mennyi pénz áll rendelkezésre.

Ha más felvetés nincsen, akkor megköszönöm a bizottság tagjainak a részvételt, a meghívott vendégeinknek, Illés államtitkár úrnak, Papp Károly helyettes államtitkár úrnak és a szakmai szervezetek képviselőinek, hogy itt voltak, és tájékoztatták a bizottságot.

Ezzel az ülést bezárom, és mindenkinek további szép napot és jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 30 perc)

Jávor Benedek
a bizottság elnöke

Dr. Nagy Andor
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Várszegi Krisztina